

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

Katedra sociálních studií a speciální pedagogiky

Studijní program: Sociální práce

Studijní obor: Penitenciární péče

Kód oboru: 7502R023

Název bakalářské práce:

SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

***THE PREPARATION OF THE DUTY AT POLICIE OF THE
CZECH REPUBLIC***

Autor:

Martin Hakl
Petra Bezruč 1865
509 01 Nová Paka

Podpis autora:_____

Vedoucí práce: Mgr. Lenka Bímová

Počet:

stran	obrázků	tabulek	grafů	zdrojů	příloh
74	10	21	21	14	4

CD obsahuje **celé** znění bakalářské práce

Ve Nové Pace dne: 2. dubna 2007

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 - školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím bakalářské práce a konzultantem.

V Nové Pace dne: 2. dubna 2007

Podpis: Martin Hák

Děkuji všem, kteří se podíleli na vzniku této práce, zejména pak Mgr. Lence Bímové za trpělivost, cenné rady a strávený čas při vedení mé bakalářské práce.

Děkuji své manželce za podporu a trpělivost, kterou mi poskytuje při času stráveném na této práci, studiu i v životě.

Název BP: SLUŽEBNÍ PŘÍPRAVA U POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Název BP: THE PREPARATION OF THE DUTY AT POLICIE OF THE CZECH
REPUBLIC

Jméno a příjmení autora: Martin Hakl

Akademický rok odevzdání práce: 2006/2007

Vedoucí BP: Mgr. Lenka Bímová

Resumé:

Bakalářská práce se zabývala problematikou služební přípravy u Policie České republiky. Práci tvořily dvě části, a to část teoretická a část praktická. V části teoretické byly pomocí zpracování použité literatury vysvětleny základní pojmy v této oblasti, popsána systematika služební přípravy, rozdělení na jednotlivé složky, popsán obsah a cíle služební přípravy.

Praktická část byla zaměřena na zjištění kvality služební přípravy na Okresním ředitelství Policie České republiky v Jičíně. Pomocí dvou průzkumných metod, a to analýzou statistických údajů a dotazníkovým šetřením bylo zjištěno, že služební příprava na tomto ředitelství dostatečně kvalitně připravuje policisty na provedení služebního zákroku.

Za největší přínos práce ve vztahu k dané problematice bylo možné považovat to, že pomocí dotazníkového šetření pomůže zkvalitnit výuku služební přípravy na Okresním ředitelství Policie České republiky v Jičíně.

Klíčová slova: Policie České republiky, služební příprava, střelecká příprava, taktická příprava, kondiční příprava, donucovací prostředky, sebeobrana, střelná zbraň, policista, skupina služební přípravy, výcvik, trénink.

Summary

Bachelor work consists of problematic duty preparation for the Police of the Czech Republic. The work consists of 2 parts, and that one theory and the other being practical. The theory part with the help of literature that explains the basics in systematic duty preparation is divided into individual categories and explains the contents and aim of duty preparation.

The practical part was aimed at uncovering the quality of preparation at the suburban Police headquarters of Police of the Czech Republic in Jicin.

Using 2 methods of testing, one to analyze statistics and the other a survey, it was found that the duty preparation of the Police at these headquarters was appropriate.

The point of the survey was to show the importance of using surveys which helps in the quality of duty preparation at these headquarters.

Key words: The Police of the Czech Republic, duty preparation, shooting preparation, tactical preparation, condition preparation, forceful methods, selfdefence, fire arms, policeman, group duty preparation, drill, training.

Obsah

	str.
1 Úvod	9
2 Teoretická východiska práce	11
2.1 Služební příprava u Policie České republiky	11
2.1.1 Rozdělení policistů do skupin služební přípravy	12
2.1.2 Cíle služební přípravy u jednotlivých skupin	13
2.1.3 Obsah a rozsah služební přípravy u jednotlivých skupin	14
2.1.4 Prověrky policistů ze služební přípravy	15
2.2 Jednotlivé složky a metodika výcviku	16
2.2.1 Střelecká příprava	16
2.2.1.1 Střelecký postoj	19
2.2.1.2 Nejužívanější střelecké postoje	20
2.2.2 Taktická příprava	25
2.2.2.1 Poutání pachatele pod hrozbou střelné zbraně	27
2.2.3 Příprava k používání donucovacích prostředků	28
2.2.3.1 Faktory ovlivňující bojové střetnutí	29
2.2.3.2 Technika pádů	33
2.2.4 Kondiční příprava	35
2.2.4.1 Obsah kondiční přípravy	35
2.2.4.2 Kruhový trénink	36
2.3 Služební příprava na Okresním ředitelství Policie České republiky Jičín	37
2.3.1 Písemná příprava k provedení výcviku	37
2.3.2 Forma výcviku	38
2.3.3 Stavba výcvikové jednotky	39
3 Praktická část	41
3.1 Cíl praktické části	41
3.2 Popis zkoumaného vzorku	41
3.3 Průběh průzkumu	42
3.4 Výsledky a jejich interpretace	43
3.4.1 Analýza statistických údajů	43
3.4.1.1 Počet využití oprávnění k používání donucovacích prostředků	43
3.4.1.2 Využití donucovacích prostředků	44
3.4.1.3 Počet využití oprávnění k použití varovného výstřelu	45

3.4.1.4 Počet využití oprávnění k použití zbraně	46
3.4.1.5 Počet útoků na veřejného činitele	47
3.4.1.6 Využití analýzy pro potřeby služební přípravy	48
3.4.2 Dotazníkové šetření	48
3.4.2.1 Stanovené předpoklady	49
3.4.2.2 Vyhodnocení jednotlivých otázek	50
3.4.2.3 Využitelnost výsledků dotazníkového šetření	69
3.5 Navrhovaná opatření	70
4 Závěr	72
5 Seznam použitých zdrojů	73
6 Seznam příloh	75
7 Přílohy	

1 Úvod

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku služební přípravy u Policie ČR. Tato problematika je bohužel i u této ozbrojené složky, respektive některých jejích pracovníků a funkcionářů stále opomíjena, neboť si stále neuvědomují, že vycvičenost a připravenost policistů je základní předpoklad pro kvalitní výkon služby. Naštěstí v poslední době se začíná situace zlepšovat, také díky tomu, že v některých případech nedostatečná vycvičenost policistů měla za následek nekvalitně provedený zákrok, při němž pachatel nebyl dopaden, případně došlo ke zbytečnému zranění osob, v některých případech bohužel i zranění nebo úmrtí policistů. Protože agresivita, organizovanost a vybavenost pachatelů trestné činnosti neustále stoupá, je zde vysoká pravděpodobnost, že i u Policie ČR této problematice bude věnována stále větší pozornost.

„Kde dříve stačila urážka, padne nyní úder pěstí. Kde stačil úder pěstí, musíme se obávat nože. Kde se dříve rozdávaly kopance, sahá se nyní po zbrani“.

(citát neznámého autora z prostředí bojových umění)

Protože autor práce je zařazen na Okresním ředitelství Policie ČR v Jičíně, práce je koncipována tak, aby přispěla ke zvýšení kvality výcviku na tomto ředitelství. Cílem teoretické části je popis systematizace, metodiky a cílů služební přípravy u Policie ČR, dále práce popisuje služební přípravu na Okresním ředitelství Policie ČR v Jičíně. U každé se ze všech složek služební přípravy (střelecká, taktická, kondiční, donucovací prostředky) popisuje na některé z její části metodiku výcviku. Na závěr teoretické části je představena skladba výcvikové jednotky.

Praktická část jednak analyzuje statistické údaje týkající se využívání oprávnění policistů Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně k použití donucovacích prostředků a použití zbraně v rozmezí let 2001 až 2006. Práce pomocí této analýzy zjišťuje kolikrát byla určitá oprávnění využita, jaká oprávnění jsou využívána nejčastěji, či oprávněnost a adekvátnost jejich využití. Mapuje tak situaci v této problematice k dalšímu využití pro potřeby služební přípravy.

Dále praktická část pomocí dotazníkového šetření zjišťuje názor policistů Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně na problematiku služební přípravy, její důležitost a přiměřenost z pohledu jejich praxe. Protože výcvik se týká právě těchto policistů, poskytuje práce touto formou zpětnou vazbu instruktorům služební přípravy, kteří díky tomu mohou na názory policistů reagovat, výcvik upravit, modifikovat, či do něho zařadit nové prvky.

Z tohoto důvodu má práce velký přínos, neboť jejím cílem není jen popis nebo analýza určitých faktů s tím, že poté práce skončí „u ledu“, ale její výsledky a zjištění budou skutečně dále využity v praxi.

2 Teoretická východiska práce

2.1 Služební příprava u Policie České republiky

Služební příprava u Policie ČR je ucelený souhrn činností, postupů a metod, jejímž úkolem je připravit policistu na provedení kvalitního služebního zákroku z hlediska fyzické připravenosti, schopnosti využít oprávnění týkající se používání donucovacích prostředků či zbraně a na správné provedení zákroku z pohledu přiměřeného taktického postupu.

Na základě Závazného pokynu policejního prezidenta č. 164 z 29. prosince 2006 je od roku 2007 v rámci všech útvarů Policie ČR zaveden nový model služební přípravy. Součástí nového modelu služební přípravy jsou mimo jiné změny v zařazení policistů do skupin služební přípravy a nově stanovený rozsah a obsah služební přípravy pro jednotlivé skupiny. Cílem služební přípravy je osvojení, udržení a zvýšení základních znalostí, schopností a praktických dovedností potřebných pro kvalitní a bezpečný výkon služby.

Služební příprava obsahuje:

- a) přípravu k použití střelné zbraně - střeleckou přípravu;
- b) nácvik používání vybraných donucovacích prostředků;
- c) nácvik základních taktických dovedností;
- d) kondiční přípravu;
- e) další druhy služební přípravy podle potřeb jednotlivých útvarů policie - specializovanou služební přípravu (potápěči, práce ve výškách atd.)

Zvláštní formou organizace služební přípravy je integrovaný výcvik policistů, jehož účelem je propojení jednotlivých částí služební přípravy do komplexní činnosti policisty, která je dále zdokonalována a prověřována formou tzv. modelových situací, blízkých reálnému zákroku.

Služební příprava je organizována a prováděna zejména na:

- a) okresních (městských, obvodních) ředitelstvích Policie ČR
- b) školních policejních střediscích zřizovaných v rámci krajských správ
- c) útvech s působností na celém území ČR (letecká služba, ochranná služba)
- d) Policejním prezidiu ČR

2.1.1 Rozdělení policistů do skupin služební přípravy

Pro potřeby služební přípravy jsou Závazným pokynem policejního prezidenta č. 164/2006 policisté rozděleni do následujících skupin:

Do **skupiny 1** jsou zařazováni policisté, kteří pracují v prostředí a situacích se zvýšeným rizikem, a je žádoucí, aby jejich výcvik tomuto riziku odpovídal. Do této skupiny jsou zařazeni policisté určení:

- a) k provádění zákroků proti nebezpečným pachatelům organizované trestné činnosti a pachatelům zvláště závažných úmyslných trestných činů (URNA, zásahové jednotky);
- b) k provádění zákroků pod jednotným velením k zajištění a obnově veřejného pořádku a bezpečnosti (speciální pořádkové jednotky);
- c) k přímé osobní ochraně chráněných osob;
- d) k zajišťování doprovodů letadel.

Do **skupiny 2** jsou zařazováni zejména

- a) policisté, kteří vykonávají základní policejní činnost v oblasti dohledu nad veřejným pořádkem a bezpečností, dopravou, režimem ochrany státní hranice, vstupem a pobytem cizinců na území České republiky, jejichž součástí služební náplně je provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků;
- b) policisté, kteří plní úkoly v oblasti ochrany objektů a bezpečnosti chráněných osob;
- c) instruktoři služební přípravy;
- d) policisté vykonávající operativně pátrací činnost.

Ve **skupině 3** jsou zařazeni policisté, kteří vykonávají základní policejní činnost v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejichž součástí je provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků.

Do **skupiny 4** jsou poté zařazováni

- a) policisté, kteří vykonávají základní policejní činnost v oblasti odhalování, dokumentace a vyšetřování trestné činnosti, jejichž součástí není provádění služebních zákroků proti pachatelům trestné činnosti a přestupků;
- b) policisté, taxativně vymezení dle směru vykonávané práce v katalogu činností, uvedeném v závazném pokynu policejního prezidenta č. 164/2006;
- c) policisté zabezpečující výkon základních nebo speciálních pyrotechnických úkonů;
- d) policisté, u kterých převážnou část jejich pracovní náplně tvoří administrativní činnost, poskytování technického, materiálního, informačního nebo jiného zabezpečení pro výkon služby;
- e) vedoucí policisté, není-li součástí jejich činnosti výkon služby;
- f) policisté, nezařazení ve skupinách 1 až 3.

2.1.2 Cíle služební přípravy u jednotlivých skupin

Závazný pokyn č. 164/2006 dále definuje cíle služební přípravy u jednotlivých skupin. Cílem služební přípravy u skupiny 1 je v oblasti střelecké přípravy získání, udržování a prohlubování vrcholných teoretických znalostí a praktických dovedností při používání přidělených služebních zbraní. Při používání donucovacích prostředků je cílem dosažení vrcholných znalostí a dovedností v oblasti racionální obrany a útoku a donucovacích prostředků, zvládnutí maximálně rizikových situací ohrožujících život a zdraví z hlediska taktického postupu, udržování fyzické kondice na úrovni výkonnostního sportu a získání dovedností při specializované služební přípravě - práce ve výškách, pyrotechnická příprava, ženijní příprava, apod.

U skupiny 2 je cílem služební přípravy získání, udržování a prohlubování nadprůměrných teoretických znalostí a praktických dovedností při manipulaci a zacházení se všemi přidělenými služebními zbraněmi. Získání, udržování a prohlubování nadprůměrných znalostí a dovedností v oblasti racionální obrany a útoku, včetně přidělených donucovacích prostředků. Zvládnutí rizikových situací ohrožujících život a zdraví při služebním zákroku a schopnost volit optimální postup k dosažení stanoveného cíle takového zákroku. Udržování fyzických předpokladů na kondiční úrovni (nad úroveň průměrné populace).

Cílem služební přípravy u skupiny 3 je získání, udržování a prohlubování teoretických znalostí a praktických dovedností garantujících bezpečnou manipulaci a zacházení s přidělenými služebními zbraněmi. Při nácviku taktických dovedností je cílem zvládnutí

základních pravidel a postupů při kontaktu s pachatelem v situacích vyžadujících služební zákrok, včetně možností využít vhodných donucovacích prostředků a dále udržování fyzických předpokladů na rekreační úrovni (úrovni běžné populace).

U skupiny 4 je cílem služební přípravy získání, udržování a prohlubování teoretických znalostí a praktických dovedností garantujících bezpečnou manipulaci a zacházení s přidělenými služebními zbraněmi a zvládnutí základních pravidel a postupů při plnění povinností policisty.

2.1.3 Obsah a rozsah služební přípravy u jednotlivých skupin

Uvedený závazný pokyn č. 164/2006 řeší obsah a rozsah služební přípravy, který je u jednotlivých skupin rozdílný. U policistů zařazených ve skupině 1 rozhoduje zpravidla o obsahu a rozsahu služební přípravy služební funkcionář (ředitel) daného útvaru, respektive ředitel útvaru, pod něhož tento tým (jednotka) je zařazen. Ostatní policisté zařazení v této skupině provádějí služební přípravu v rozsahu nejméně 360 hodin, přičemž ostré střelby se provádějí v objemu minimálně 600 vystřelených nábojů na policistu.

U skupiny 2 je služební příprava realizována s minimální časovou dotací 120 hodin za výcvikový rok na policistu. Ostré školní střelby ze služební pistole se provádějí v optimálním rozsahu minimálně 400 vystřelených nábojů na jednoho policistu. Tam, kde to podmínky umožňují, se policista jedenkrát za výcvikový rok zúčastní integrovaného výcviku s dotací 37,5 hodiny.

U skupiny 3 je služební příprava realizována s minimální časovou dotací 60 hodin za výcvikový rok na policistu. Ostré střelby ze služební pistole se provádějí v optimálním rozsahu čtyřikrát za rok v objemu minimálně 200 vystřelených nábojů na jednoho policistu.

U skupiny 4 je služební příprava dotována 30 hodinami za výcvikový rok na policistu. Ostré střelby ze služební pistole se provádějí v optimálním rozsahu dvakrát za rok v objemu minimálně 50 vystřelených nábojů na jednoho policistu.

Kromě ostrých střelb se pro výcvik policistů využívají také další formy střelecké přípravy (střelecký trenažér, suchý nácvik střelby apod.). Při absolvování výcviku na střeleckém trenažéru je možné snížit počet vystřelených nábojů až o jednu pětinu. Střelecká příprava k použití přidělených kolektivních služebních zbraní (samopal) se provádí podle rozhodnutí vedoucího služebního funkcionáře, který o jejich přidělení rozhodl.

2.1.4 Prověrky policistů ze služební přípravy

Nedílnou součástí výcviku policistů jsou také prověrky ze střelecké a kondiční přípravy a z nácviku použití donucovacích prostředků. Při prověrkách se zjišťuje připravenost a vycvičenosti policistů na provedení služebního zákroku v reálné situaci. Prověrky se mohou konat kdykoliv v průběhu výcvikového roku a jejich termíny včetně opravných termínů jsou součástí ročních prováděcích plánů výcviku.

Obsah prověrek a kritéria pro jejich vyhodnocení pro jednotlivé skupiny jsou stanoveny v příloze uvedeného pokynu č. 164/2006. V případě, že tuto problematiku neřeší citovaná příloha (např. prověrky z kondiční přípravy), je toto řešeno pomocí nařízení nižších organizačních celků (rozkaz ředitele Policie ČR správy Východočeského kraje č. 5/2007, resp. rozkaz ředitele Policie ČR okresního ředitelství Jičín č. 6/2007).

U skupiny 1 má tato příloha pouze doporučující charakter, podmínky pro splnění prověrek ukládá nadřízený služební funkcionář daného útvaru a tyto podmínky jsou ve většině případů přísnější nežli prověrky uvedené v příloze pokynu. U skupiny 2 jsou policisté prověřováni z kondiční zdatnosti (člunkový běh, klik, celomotorický test, běh na 1000 m), střelecké přípravy (praktická střelba + test ze zákonných ustanovení) a z nácviku používání donucovacích prostředků. Policisté zařazení ve skupinách 3 a 4 jsou prověřováni z kondiční zdatnosti (člunkový běh, celomotorický test, běh 1000 m) a střelecké přípravy (střelba + test) a některých donucovacích prostředků (poutání v modelové situaci).

2.2 Jednotlivé složky a metodika výcviku

2.2.1 Střelecká příprava

Střelecké přípravě je ve výcviku policistů věnována právem největší pozornost. „Použití zbraně proti osobě je nejzávažnějším zásahem do práv a svobod osoby, neboť ji přímo ohrožuje na životě a zdraví. Proto musí být policisté pro případ možného použití zbraní při výkonu služby velmi dobře vycvičeni“. (Kolektiv autorů, 1998, str. 4).

Situace, kdy je policista oprávněn použít střelnou zbraň, jsou taxativně vymezeny a uvedeny v ust. § 39 zák. č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky. Jedná se o výčet, který obsahuje i situace nutné obrany a krajní nouze, ale zahrnuje také případy, které souvisí pouze s výkonem pravomocí policisty. Podle ust. § 39 zák. č. 283/1991 Sb. je policista oprávněn použít zbraň:

- „a) aby v případě nutné obrany nebo při pomoci v nutné obraně odvrátil přímo hrozící nebo trvající útok vedený proti jeho osobě nebo útok na život nebo zdraví jiné osoby;
- b) jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt;
- c) nelze-li jinak překonat odpor směřující ke zmaření jeho závažného služebního zákroku;
- d) aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet;
- e) aby odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt nebo stanoviště, po marné výzvě, aby bylo upuštěno od útoku;
- f) nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život a zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle zvláštního předpisu nezastaví;
- g) aby v bezprostředním prostoru státních hranic přinutil k zastavení dopravní prostředek, jehož řidič na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle zvláštních předpisů nezastaví;
- h) když osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozby střelnou zbraní nebo donucovací prostředek varovný výstřel, neuposlechne pokynů policisty směřujících k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby;
- i) když je třeba zneškodnit zvíře ohrožující život nebo zdraví osob“. (Zákon č. 283/1991 Sb.)

V nedávné době došlo ke kvalitativním změnám ve střeleckém výcviku policistů. V minulosti se preferovala zejména mířená střelba na poměrně velké vzdálenosti, která je blízká sportovní střelbě. Po uvolnění společenských poměrů po roce 1989 současně došlo ke značnému nárůstu kriminality a také zákroků policistů proti pachatelům trestné činnosti, při nichž byla použita střelná zbraň. Při těchto zákrocích bylo zjištěno, že dosavadní způsob střelecké přípravy neodpovídá potřebám policistů pro reálný zákrok.

V současné době se ve výcviku policistů uplatňují střelecká cvičení, rozvíjející střelecké dovednosti, které odpovídají více potřebám reálné praxe a zákroku s použitím střelné zbraně. Uplatňují se nové poznatky, upravují a modifikují osnovy střeleckého výcviku a stále probíhají školení instruktorů služební přípravy, kde je jim umožněno, aby si vyzkoušeli nové metody při vedení výcviku.

Při výcviku je samozřejmě nutné rozlišovat zejména služební zařazení policisty. Pro jednotlivé skupiny jsou závazným pokynem č. 164/2006 určeny rozdílné časové dotace ve výcviku a cíle výcviku. Instruktoři Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně k dosažení těchto cílů používají odpovídající výcvikové metody. Cíle, které sledují instruktoři Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně při výcviku policistů k použití zbraně, jsou následující:

- 1) Osvojení zásad bezpečné manipulace se zbraní na střelnici, případně ve službě.
- 2) Zkvalitnění střeleckých schopností ve smyslu přesnosti zásahu.
- 3) Zkvalitnění střeleckých schopností ve smyslu rychlosti střelby a manipulace se zbraní.
- 4) Zlepšení orientace, samostatného rozhodování v situacích blízkých reálnému zákroku.

Pro policisty, zařazené ve 4. skupině služební přípravy se výcvik zaměřuje na cíle uvedené pod bodem č. 1, tedy zejména osvojení zásad bezpečné manipulace se zbraní.

U policistů zařazených do 3. skupiny služební přípravy se výcvik zaměřuje na zlepšení jejich střeleckých schopností z hlediska přesnosti zásahu i rychlosti střelby.

Policisté, zařazení ve skupinách 2 a 1 se již mohou ve službě dostat do situací, kde je třeba se rychle a samostatně orientovat, bezpečně, rychle a přesně používat střelnou zbraň. Z tohoto důvodu se do jejich výcviku zařazují takové výcvikové prvky, jako je obranná střelba, střelba za pohybu, po zátěži, apod.

Protože až v 80 % dochází k použití střelné zbraně v nočních hodinách, je do výcviku také zařazen nácvik střelby za snížené viditelnosti. Ke střeleckému výcviku je dále využíván laserový trenažér, případně tzv. „suchý nácvik“, kde se cvičí manipulace se zbraní a jednotlivé střelecké techniky bez vlastní střelby. Každoročně je prováděn výcvik z přidělených služebních zbraní, kdy na většině útvarů Policie ČR se jedná o samopaly vz. 58 a vz. 61. Vzhledem k tomu, že každý policista absolvuje ostré střelby s těmito zbraněmi jedenkrát za rok, je cílem tohoto výcviku zejména bezpečná manipulace se zbraní, případně zkvalitnění střeleckých schopností z hlediska přesnosti střelby.

Metodika výcviku ve střelecké přípravě je velmi obsáhlá, jak uvádí kolektiv autorů (1998), v podstatě se dá členit na dvě základní části, a to manipulaci se zbraní a střelecké techniky.

Manipulace se zbraní zahrnuje:

- nošení zbraně
- držení zbraně
- tasení zbraně
- míření
- spouštění
- základní manipulace se zbraní
- přebití zbraně
- závady (jejich příčiny a odstraňování)

Střelecké techniky obsahují:

- střelecký postoj
- střelecké polohy
- střelba silnou (slabou) rukou
- střelba za pohybu
- střelba s využitím krytu
- střelba za snížení viditelnosti
- střelba na pohyblivý cíl
- střelba s oporou
- letmá střelba

2.2.1.1 Střelecký postoj

Pro ukázkou metodiky výcviku střelecké přípravy byl vybrán výcvik policistů a jejich seznámení se střeleckým postojem. Střelecký postoj patří do oblasti základních střeleckých technik a vytváří optimální podmínky pro dobrý zásah jak při jednotlivých výstřelech, tak zejména při sériích výstřelů.

Existuje několik variant střeleckého postoje. Dobrý střelec jich ovládá hned několik a jejich užití přizpůsobuje situaci a podmínkám, ve kterých používá zbraň. Postoje se dají vzájemně kombinovat a jistota policisty ve stabilním postoji mu dává jistotu jak při vlastní střelbě, tak například při pohybu se zbraní u prohledávání budov a místností, změně střeleckých poloh, přistupování se zbraní k pachateli a jeho poutání apod.

V poslední době se můžeme setkávat s názorem, že by se policisté neměli učit žádné střelecké postoje, neboť jejich vlastní přirozený postoj je pro ně ideální. Nejideálnější je pravděpodobně situace, kdy instruktor může seznámit policisty s několika základními střeleckými postoji, z nichž si poté policista vybere ty, které jsou pro něho pohodlné a přirozené.

2.2.1.2 Nejužívanější střelecké postoje

V této části jsou uvedeny nejzákladnější střelecké postoje tak, jak je popisuje kolektiv autorů v Základech střelecké přípravy pro policisty (1998), a to tzv. čelní postoj (Áčko, Chapman); Weaver; kombinace Chapman/Weaver a dále postoje pro střelbu jednou rukou.

Nohy jsou rozkročeny přibližně na šíři ramen, chodidla na stejné úrovni, v kolenou jsou propnuty nebo mírně pokrčeny. Rozložení váhy na chodidla je rovnoměrné. Ramena jsou čelně proti cíli, obě ruce jsou stejnoměrně nataženy ve střední rovině na úrovni očí. Paže tvoří s rameny rovnoramenný trojúhelník (odtud název „A“).

Výhody:

- poměrně velká vzdálenost mířidel od očí, předpoklad pro přesnou střelbu
- jednoduchost silových poměrů v pažích
- v modifikacích vhodné pro střelbu zpoza krytu

Nevýhody:

- velká zásahová čelní plocha (při použití balistické vesty je toto výhodou pro policisty zařazené na osobní ochraně osob)
- poloha nohou je atypická pro zastavení po chůzi či běhu
- postoj je specificky střelecký, pro jinou činnost (úhyby, kopy) není vhodný

20

Postoj „Weaver“

Tento způsob je nejideálnější postoj pro výkon běžné policejní služby. Opačná noha, než je střelčící ruka (u praváka levá noha), je předkročena dopředu. Noha souhlasná se střelčící rukou je v přirozeném postoji posunuta vzad. Váha by měla být rozložena rovnoměrně na obě nohy. Trup je vytočený tak, že sleduje polohu nohou vzhledem k ose střelby. Nestřelčící paže je pokrčena v lokti a ten je tlačěn dolů k zemi (paže této ruky kryje životně důležité části těla). Střelčící ruka tlačí zbraň směrem od těla, opačná ruka směrem k tělu. Tím se zpevňuje držení zbraně, což značně eliminuje odskok zbraně při výstřelu.

Výhody:

- postoj umožňuje většinu služebních zákroků a úkonů
- policista je v tomto postoji připraven okamžitě se bránit útoku protivníka (úhyby, údery, kopy, případně toto kombinovat se střelbou)
- postoj velice účinně absorbuje zpětný ráz
- zásahová plocha se snižuje až o 30 %

Nevýhody:

- kratší vzdálenost mířidel od očí
- poměrně vysoká náročnost zvládnutí silových poměrů v pažích

21

Kombinace Chapman/Weaver

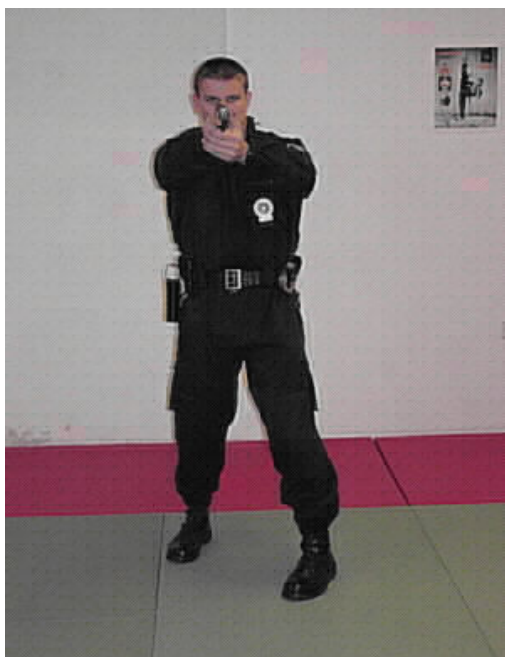
Postavení nohou je obdobné jako u Weaver postoje, ale postavení horní poloviny těla odpovídá čelnímu postoji (Áčku). Tento postoj je často používán u složek ochrany osob, neboť velká zásahová plocha horní části těla (ve spojení s neprůstřelnou vestou) umožňuje dobrý kryt chráněné osobě.

Výhody:

- postoj vhodný pro střelbu v neprůstřelné vestě vzhledem k poloze paží
- vhodný jako bojový postoj vzhledem k postavení nohou (ideální pro kopy, úhyby, apod.)

Nevýhody:

- svalová tenze vytočené horní poloviny těla
- větší zásahová plocha horní poloviny těla bez krytí životně důležitých orgánů

22

Střelecký postoj pro střelbu jednou rukou

V některých případech je pro policistu vhodná střelba jednoruč (zranění, držení svítilny apod.). Tento způsob střelby by měl být využíván v policejní praxi pouze jako

nouzová střelecká technika v situaci, kdy policista nemůže ze závažných důvodů použít střelbu

obouruč.

Pro zaujetí polohy při střelbě jednoruč existují dvě varianty postoje:

- a) při střelbě na krátké a velmi krátké vzdálenosti, kdy je policista v časové tísní, nemění své postavení nohou. Paže střelující silné ruky je natažena směrem k cíli, v lokti propnuta.

23

- b) při střelbě na střední a větší vzdálenost si policista upraví postoj tak, že překročí vpřed nohou (souhlasnou s rukou, v níž drží zbraň) a směrem k cíli stojí šikmo bokem.

2.2.2 Taktická příprava

Další velice důležitou součástí služební přípravy je taktická příprava. Tato příprava zahrnuje velice široký rozsah činností policisty od nejjednodušších úkonů, jako je zastavování vozidel, kontrola osádky vozidla, přes kontroly budov a místností až po přípravu policisty na kontakt s ozbrojeným nebezpečným pachatelem.

V minulosti se taktické přípravě nevěnovala přílišná pozornost zejména proto, že připravenost instruktorů na vedení tohoto výcviku byla na nízké úrovni. V této oblasti v podstatě neexistoval odborný a kvalifikovaný výcvik pro instruktory služební přípravy. Přestože je i v současné době značná nejednotnost ve výcviku taktické přípravy, je již podle zkušeností autora práce znát změna v přístupu policistů i instruktorů k tomuto zaměstnání.

Je patrné, že pokud je kvalitně proveden zákrok z taktického hlediska, mohou se policisté vhodným postupem vyhnout použití donucovacích prostředků nebo dokonce zbraně.

Podle závazného pokynu č. 164/2006 taktická příprava obsahuje:

- 1) Kontrolu a zjišťování totožnosti
  - a) kontrolu totožnosti

b) kontrolu při zastavení vozidla

2) Přístup k nebezpečným místům

- a) pohyb ve volném prostoru
- b) přístup k budově
- c) přístup k místnosti
- d) pohyb po chodbách a schodištích
- e) vstup do objektů a otvorů
- f) zastavování motorových vozidel
- g) pohotovost střelné zbraně

25

3) Kontrolu světlem

- a) noční vidění
- b) světla uvnitř budov
- c) světla motorových vozidel
- d) světla kapesních (ručních) svítilen

4) Komunikaci

- a) slovní příkazy a povely
- b) nonverbální komunikace
- c) rádiové spojení

5) Využití momentu překvapení

- a) strategie taktických postupů
- b) léčky
- c) překvapení v bezprostřední blízkosti pachatele

6) Význam krytí a skrývání

- a) krytí a skrytí
- b) zhodnocení a volba krytu
- c) hlídkové vozidlo jako kryt

d) postavení a pohyb v krytu

7) Zajištění pachatele

- a) pronásledování pachatele
- b) přístup do těsné blízkosti pachatele
- c) poutací polohy a přikládání pout
- e) vyhledávání zbraní pachatelů
- f) eskorty osob

Jak je již patrné z tohoto výčtu, taktická příprava obsahuje a spojuje prvky celé služební přípravy včetně střelecké přípravy a přípravy k používání donucovacích prostředků. Zvláště patrné je to například u postupu policisty při zatýkání ozbrojeného nebezpečného pachatele, kde jsou spojeny prvky komunikace s pachatelem, manipulace se zbraní spolu s použitím některých specifických hmatů využívaných při přikládání pout.

26

Z tohoto důvodu byl taktický postup policisty při zatýkání pachatele vybrán pro potřeby práce k dokreslení metodiky výcviku v taktické přípravě. Volně zpracováno dle Taktika policejní akce (Náchodský, 1993), Taktická příprava (Černý, 2003).

2.2.2.1 Poutání pachatele pod hrozbou střelnou zbraní

Samotný postup při zatýkání se odvíjí podle dané situace, která se během výcviku mění a modifikuje. Mezi nejdůležitější skutečnosti, které ovlivňují samotný průběh zatýkání, patří následující faktory:

- Počet policistů provádějících zákrok (může nastat situace, kdy policista zatýká pachatele sám nebo jej zatýká ve dvojici /skupině/ policistů).
- Charakteristika pachatele (nebezpečnost vzhledem k jeho trestní minulosti, ozbrojenost pachatele, dřívější použití zbraně proti policistům apod.).
- Místo, kde k zatýkání pachatele dochází (je odlišný postup při zatýkání pachatele na otevřeném neobydleném prostoru, na ulici mezi lidmi, v restauraci, či v místě bydliště pachatele).
- Denní doba, případně světelné podmínky místa, kde dochází k zákroku.

Poutat pachatele lze v několika polohách, přičemž mezi nejpoužívanější patří:

- a) Pachatel vleže (nejbezpečnější z hlediska možného napadení policisty).
- b) Pachatel vstojí (existují varianty s opřením a bez opření např. o zeď, vozidlo).
- c) Pachatel vkleče.

Postup policisty (policistů) při zatýkání nebezpečného pachatele by měl být následující:

- Taseň služební zbraně.
- Výzva pachateli spojená s výstrahou o případném použití zbraně („Policie, stůjte, ruce vzhůru....“).
- Slovní navedení pachatele do poutací polohy (nejčastěji vleže).
- Přiložení pout.
- Kontrola pachatele s případným odebráním zbraní.
- Eskorta.
- Bezpečné sejmутí pout.

27

Při hodnocení správnosti provedení se přihlíží zejména na jistotu policisty při komunikaci, bezpečnou manipulaci se zbraní, správnou techniku přikládání (snímání) pout, provedení bezpečnostní prohlídky spojené s oprávněním odebrat zbraň (§ 17 zák. č. 283/1991 Sb.) a celkový dojem ze zákroku z hlediska možného ohrožení policisty poutaným pachatelem.

Existuje velké množství modifikací tohoto zákroku (zákrok provádí jeden x dva x více policistů; pachatel je beze zbraně x ozbrojen střelnou x chladnou zbraní; zbraň je nošena viditelně x skryta; pachatel spolupracuje x nespupracuje x je agresivní, zákrok na otevřeném prostoru x vyhledán v objektu x zastaven ve vozidle, na místě je pouze pachatel x na místě jsou nezúčastněné osoby x více pachatelů, apod.).

2.2.3 Příprava k používání donucovacích prostředků

V této části služební přípravy jsou policisté cvičeni k tomu, aby uměli použít některé vybrané donucovací prostředky a dále aby byli schopni použít prvky sebeobrany v situaci, kdy by došlo k jejich fyzickému napadení. Také tato složka služební přípravy neexistuje zcela samostatně od složek ostatních, ale její prvky jsou dále propojovány s prvky střelecké i taktické přípravy a vzhledem k fyzické náročnosti některých jejích technických prvků je také

úzce spjata s kondiční přípravou. Nelze ji tedy chápat jako pouhý trénink sebeobrany či některého bojového sportu nebo bojového umění, ale jako celý komplex návodů, výcvikových metod a postupů, které mají za cíl policistu připravit na řešení některých krizových (bojových, sebeobranných) situací ve službě.

Policista při výkonu své pravomoci může použít prvky sebeobrany na základě dvou zákonných ustanovení. V první řadě se jedná o situaci, kdy policista využívá svá oprávnění o použití donucovacích prostředků, tak jak je to uvedeno v zákoně č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, kde je v ust. § 38 taxativně uvedeno, kterých donucovacích prostředků lze využít. Podle tohoto zákona se donucovacími prostředky rozumí:

„a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany;

b) slzotvorné prostředky;

c) obušek;

28

d) pouta;

e) služební pes;

f) vytlačování koňmi;

g) technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla;

h) zastavovací pás a jiné prostředky k násilnému zastavení vozidla;

i) vodní stříkač;

j) zásahová výbuška;

k) úder střelnou zbraní;

l) hrozba střelnou zbraní;

m) varovný výstřel“. (Zákon č. 283/1991 Sb.)

Policista se však může během služby dostat také do situace, kdy použije v některé život ohrožující situaci zbraň, která není uvedena v tomto výčtu (vlastní nůž, tyč, láhev, apod.). V této situaci poté nevyužívá oprávnění podle ust. § 38 zák. č. 283/1991 Sb., ale využívá ustanovení o nutné obraně dle ust. § 13 zák. č. 140/1961 Sb.

2.2.3.1 Faktory ovlivňující bojové střetnutí

Výsledek řešení bojové situace je ovlivněn množstvím nejrůznějších faktorů. Podle Náchodského (1992) lze za základní faktory ovlivňující řešení bojové situace považovat:

1. Faktor psychologický

- umění udržet si v reálně nebezpečné - psychicky zátěžové situaci psychickou stabilitu. Znamená to v momentě napadení překonat projevy strachu, úzkosti, paniky, vzteku apod.

2. Faktor taktický

- souvisí s dodržováním pravidel účinného, t.j. takticky správného jednání a chování; umění v této reálně nebezpečné situaci správně reagovat.

3. Faktor technický

- vlastní fyzické řešení situace správným výběrem a použitím efektivních bojových technik.

29

Vedle těchto základních faktorů působí samozřejmě ještě celá řada dalších, které mají vliv na průběh boje a jeho výsledek. Mezi ně patří například osoba útočníka, použité zbraně, čas vedení boje (den, šero, tma), klimatické podmínky (deštivo, sucho, zima, horko), divácká kulisa, oblečení, obutí, terénní podmínky, prostředí apod.

Za jakousi základnu, z níž vychází další činnost účastníků bojové situace, můžeme považovat faktor psychologický. Nepříjemné zážitky, konfliktní situace, silná psychická zátěž dovedou u většiny lidí významně ovlivnit jejich připravenost na řešení reálně nebezpečné situace. Lze říci, že i v případě, kdy účastník tohoto střetnutí, který by jej byl schopen vyřešit svojí silovou nebo technickou převahou, není na řešení tohoto konfliktu psychicky připraven, ve velké většině podobných situací selhává.

S faktorem psychologickým úzce souvisí faktor taktický. Zejména proto, že některými taktickými prvky lze úspěšně „naladit“ svůj psychický stav na blížící se střet a zároveň těmito prvky narušit psychický stav protivníka a odvádět jeho pozornost a dezorientovat jej. Taktickým cílem jednání každého napadeného člověka v reálně nebezpečné situaci by mělo být usměrnění vlastní psychiky a jednání ve střetném boji a jeho orientace vůči útočníkovi v tom smyslu, aby ovlivnil jeho psychický stav a vyvolal u něho činnost výhodnou pro úspěšné splnění své vlastní akce.

Usměrněním vlastního jednání rozumíme například:

- vyhodnocení bojové situace a poznávání protivníka
- zvažování rizika
- anticipační „předvídavá“ forma myšlení
- udržení psychické stability

K psychologicko - taktickým prvkům, pomocí nichž lze působit na protivníka, patří:

- odvedení pozornosti protivníka a jeho dezorientace (např. předstíráním jiné činnosti, jako odchodem, hovorem s jinou osobou s následným útokem)
- vnucování vlastního pojetí boje soupeři (nedat se strhnou pojetím boje protivníka, ale naopak převzít vlastní iniciativu, toto je zvláště důležité pro první okamžiky boje)

30

- příprava momentu překvapení (neopakovat často po sobě úspěšné akce, neukazovat svůj nejsilnější úder předčasně, změny tempa boje)
- soustavné ohrožování protivníka (neustálé útoky nutí soupeře ke stálému zaujetí obrany a znemožňují jeho vlastní útočné akce)
- získávání výhod z těžkostí protivníka (zranění, tělesné dispozice, apod.)
- maskování vlastních záměrů a akcí
- působení na fyzický, psychický a morální stav útočníka

Faktor technický představuje vlastní bojové techniky, případně vyřešení situace fyzickou silou. Je třeba odlišit skutečný boj, respektive policejní zákrok od sportovních disciplín jako je box, judo nebo karate. U těchto jsou přesně stanovená pravidla, je přítomen rozhodčí, který zasáhne v případě jejich porušení nebo převahy jednoho soupeře.

Naproti tomu v reálném boji na ulici nebo při policejním zákroku je pouze policista svázán zákonnými ustanoveními, kdy využívá oprávnění ze zákona o policii, v některých případech lze využít ustanovení o nutné obraně. Ve většině případů osoby, proti nimž policista zasahuje, na dodržování žádných zákonných ustanovení ani nepomyslí. Z tohoto důvodu sice některé technické prvky vycházejí z určitých bojových umění (karate, box, aikido), ovšem policisté jsou cvičeni tak, aby byli připraveni na podmínky reálného zákroku (boje).

Narozdíl od mnoha bojových sportů či bojových umění, kdy vycvičení jedince trvá minimálně několik let a optimální doba přípravy sportovce v úpolových sportech potřebná k dosažení osobního výkonnostního vrcholu je 11 až 13 let (Kluz, část II. 1996), u příslušníků Policie ČR je třeba, aby již po přibližně dvou letech základní odborné přípravy byli schopni kvalitního zákroku, při němž budou účinně používat některé techniky donucovacích prostředků. Proto je obsah tohoto výcviku jakýmsi kompromisem mezi ideálním postupem výcviku a současnou realitou v přípravě policistů.

Stejně jako u střelecké přípravy je i výcvik donucovacích prostředků rozdělen pro jednotlivé skupiny služební přípravy. Pro 4. skupinu není výcvik ve speciální přípravě povinný, neboť předpoklad, že by policisté zařazení v této skupině byli ve službě nuceni použít některé donucovací prostředky, je prakticky nulový.

31

Podle Závazného pokynu policejního prezidenta č. 164/2006 není výcvik ve speciální přípravě přímo uveden ani pro policisty 3. skupiny, ovšem je zde uvedeno, že cílem služební přípravy u této skupiny je zvládnutí základních pravidel a postupů při kontaktu s pachatelem v situacích vyžadujících služební zákrok, včetně možnosti využití vhodných donucovacích prostředků. Z tohoto důvodu jsou s policisty zařazenými v této skupině probírány základní taktické postupy, zejména komunikace s pachatelem při jeho poutání pod hrozbou střelné zbraně a dále techniky vlastního přikládání pout. Samozřejmě v případě zájmu jsou policisté cvičeni i v používání běžných donucovacích prostředků.

Pod pojmem výcvik v používání donucovacích prostředků se z hlediska technického faktoru rozumí zejména výcvik policistů zařazených ve skupině 1 a 2. Policisté zařazení v této skupině se totiž často dostávají do situací, kdy je třeba, aby se uměli účinně bránit, nasadit pouta, apod. Jejich výcvik je zaměřen zejména na:

1) Základní technické prvky

- a) techniku pádů
- b) techniku chvatů, porazů a přehozů
- c) tlaky na citlivá místa a vitální body
- d) páky a znehybňující techniky
- e) předváděcí a transportní techniky

- g) techniky úderů, kopů a krytů
- h) kryty

2) Speciální prvky

- a) obranu proti ozbrojenému pachateli
- b) úder zbraní
- c) zajištění pachatele pod hrozbou střelné zbraně
- d) postupy při zákroku proti více pachatelům
- e) přesilové situace při zatýkání
- f) překonání pasivního odporu

3) Donucovací technické prostředky

- a) obušek
  - nošení a držení

32

- úderové techniky
- páky a předváděcí techniky
- kryty

- b) pouta
  - nošení
  - přikládání pout
  - snímání pout
  - poutací polohy
  - jednorázová pouta
  - pouta s poutacím opaskem
  - předváděcí řetízky

- c) slzotvorné prostředky
- d) pyrotechnické a imitační prostředky
- e) speciální technické prostředky

2.2.3.2 Technika pádů

Pro dokreslení metodiky výcviku v používání donucovacích prostředků byl vybrán

výcvik techniky pádů. „Technika pádů je důležitou složkou porazových technik. Nacvičované dovednosti mají významný vliv na snížení počtu úrazů způsobených pádem. Tvoří součást pohybových návyků v některých úpolových sportech, sebeobraně a chvatech u donucovacích prostředků. Bez zvládnuté techniky pádů nelze nacvičovat techniku porazů.“ (Kluz, část I., 1996, str. 4).

Jak dále uvádí Kluz, nácvikem pádů sledujeme snížení nepříznivých následků nárazu těla, jimž je policista vystaven během výcviku pádů, porazů či jiných sebeobránných technik. Pády jsou nejen aktivní formou ochrany padajícího těla, ale jsou také zrcadlem pohybových schopností daného jedince. Pokud není schopen správně a bez subjektivně nepříjemných pocitů padat, ztrácí jistotu v pohybech svého těla a část jeho pozornosti je poutána obavami z důsledků vlastního možného zranění. V souvislosti s tím je produktivita jeho akcí nižší.

33

Kromě využití pádů při nácviku či vlastních bojových situací je jejich značný význam také v prevenci úrazů, způsobených pádem v běžném životě. Také zde nebezpečný pád odráží některé biomechanické zákonitosti, jako je tomu v případě pádů při úpolových sportech nebo sebeobránných situacích. Z tohoto důvodu je třeba věnovat náležitou pozornost nácviku pádů do různých směrů, na obě strany a na různých typech povrchu.

Dělení pádů

1) Pády dělíme na

- a) úmyslné (záměrné)
- b) neúmyslné (vzhledem k podnětu, který pád způsobil)
  - pády náhodné
  - pády po vnějším (cizím) zásahu

2) Dělení pádů podle způsobu provedení

- a) kotoulem nebo skulením (využívají setrvačnosti padajícího těla k převedení do valivého nebo kolébavého pohybu)
- b) přímé (jsou charakterizovány dopadem na co největší plochu těla, zpravidla na ty části, které mohou být poškozeny pádem co nejméně)

3) Podle směru pohybu těžiště těla

- a) pády vpřed - těžiště těla se pohybuje vpřed
- b) pády vzad - těžiště těla se pohybuje vzad
- c) pády stranou - těžiště těla se pohybuje z výchozí polohy vlevo či vpravo stranou
- d) volný pád - pád je proveden kolmo k zemi

4) Podle dopadové plochy těla

- a) na břicho
- b) na záda
- c) na bok

2.2.4 Kondiční příprava

V neposlední řadě je součástí výcviku policistů také udržování či zlepšování jejich fyzické kondice, respektive pěti základních složek pohybových schopností, a to síly, vytrvalosti, rychlosti, obratnosti a pohyblivosti.

„Kondiční příprava z pohledu taktiky služebního zákroku je základnou pyramidou, jejíž vrchol tvoří optimálně a efektivně zvládnuté dovednosti nutné při použití donucovacích prostředků a služební zbraně jako prostředku nejzazšího.“ (Zezula, 1995, str. 5).

Kondiční přípravu lze chápat jako základní rovinu, bez níž nelze dosáhnout požadované dovednosti, týkající se zejména nácviku donucovacích prostředků, ale ani taktické či střelecké přípravy.

2.2.4.1 Obsah kondiční přípravy

Obsahem kondiční přípravy je rozvoj pohybových schopností potřebných pro výkon služby. Její obsah lze rozdělit na rozvoj jejích jednotlivých složek, a to:

a) síly (schopnost překonávat nebo udržet vnější odpor)

- obecná síla
- výbušná (rychlá) síla
- maximální síla

b) rychlosti (schopnost vykonávat pohyby maximální intenzitou)

- rychlost reakce
- rychlost jednotlivého pohybu
- rychlost komplexního pohybového projevu

c) vytrvalosti (schopnost provádět déletrvající činnost na určité výkonové úrovni)

- obecná vytrvalost
- vytrvalost silová
- vytrvalost rychlostní

35

d) obratnosti (schopnost lehce a účelně koordinovat vlastní pohyby, přizpůsobovat je měnícím se podmínkám, provádět složitou pohybovou činnost a rychle si osvojovat nové pohyby)

e) pohyblivosti (schopnost vykonávat pohyby ve velkém rozsahu)

U kondiční přípravy, společně s přípravou na používání donucovacích prostředků, je ze všech složek služební přípravy nejdůležitější dodržování zásad systémovosti a nutnosti vytvoření pravidelně se opakujícího cyklu cvičení. Jak uvádí Zezula (1995, str. 23), lékařské výzkumy prokázaly následující fakta platná pro pravidelnou pohybovou činnost:

1. Na udržení daného stavu kondice stačí 1 x týdně 1 - 1,5 hodiny pravidelné pohybové činnosti.
2. Pro rozvoj pohybových schopností je nutné 3x týdně pravidelné a řízené pohybové činnosti.
3. Pro rozšíření pohybových dovedností a dosažení jisté výkonnostní úrovně 4x až 5x týdně 2 - 2,5 hodiny pravidelné a řízené činnosti.

Z uvedeného vyplývá, že ani v optimálním případě, kdy by se policisté měli účastnit celodenních zaměstnání obsahujících kondiční přípravu a přípravu k používání donucovacích

prostředků jedenkrát v měsíci, není možné zajistit alespoň udržení daného stavu kondice (který ve většině případů není právě ideální).

Proto instruktoři Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně se v zaměstnání zaměřeném na kondiční přípravu snaží spíše motivovat policisty k tomu, aby na své fyzické kondici začali sami pracovat, případně se snaží poradit a pomoci se sestavením plánu přípravy, vhodným cvičením pro daného jedince či správným používáním kondičního a posilovacího náčiní.

2.2.4.2 Kruhový trénink

Pro ukázkou výcviku kondiční přípravy byl vybrán tzv. kruhový trénink, který je optimální tréninkovou metodou pro rozvoj všeobecné (kondiční) síly. Lze jej s úspěchem použít jak při tréninku s jedinci, kteří se nikdy systematicky nevěnovali kondičnímu tréninku,

36

ale stejně tak je účinný i pro již trénované jedince, kteří ve společné výcvikové jednotce se začátečníky používají např. vyšší váhy činek, větší počet opakování, kratší přestávky mezi opakováními či sériemi.

Podstata kruhového tréninku spočívá v tom, že je daný počet stanovišť (5 až 12 - podle počtu cvičenců), přičemž na každém stanovišti je zatěžována jiná svalová partie. Optimální je situace, kdy po sobě následují protilehlé svalové partie (např. ruce - nohy; záda - prsa, břicho - ramena). Počet okruhů po stanovištích, počet opakování jednotlivých cviků a váhy činek (závaží) se upraví podle zaměření tréninku (maximální síla: 70 - 90 % maximální váhy, 2 - 4 opakování; výbušná síla: 50 - 70 % maxima, 4 - 6 opakování; rychlá síla 30 - 60 % maxima, 6 - 10 opakování). Je vhodné využívat co nejpestřejší škály cviků a jejich variant a cvičit vždy v plném rozsahu pohybu (raději snížit zatížení nebo počet opakování, ale vždy dodržet správné provedení cviku).

2.3 Služební příprava na OŘ PČR Jičín

2.3.1 Písemná příprava k provedení výcviku

Služební příprava na Okresním ředitelství Policie ČR v Jičíně je prováděna na základě rozkazů ředitele tohoto ředitelství, které dále upřesňují písemné přípravy instruktorů služební přípravy. Na začátku každého roku je vydáván rozkaz na celý výcvikový rok, kde je např. uvedeno rozdělení policistů do jednotlivých skupin služební přípravy, vyznačeny měsíce, v nichž budou probíhat prověrky policistů apod. Tento celoroční rozkaz vychází z nařízení vyšších organizačních celků, a to z závazného pokynu policejního prezidenta (v letošním roce č. 164/2006) a dále z rozkazu ředitele Policie České republiky správy Východočeského kraje (č. 5/2007). Na tento celoroční rozkaz poté navazují rozkazy na jednotlivé měsíce, v nichž jsou již uvedeny konkrétní datумы výcviků a náplň zaměstnání.

Instruktoři služební přípravy dále zpracovávají tzv. roční plán výcviku, v němž je již konkretizována forma a složení výcviku, cíle výcviku na daný rok apod. (viz. příloha č. 3). Na každý měsíc je poté vydávána písemná příprava, kde již do detailů je popsáno složení a obsah výcvikové jednotky, časový rozvrh daného dne, jednotlivá střelecká cvičení, techniky donucovacích prostředků či náplň kondičního tréninku (viz. příloha č. 2).

37

2.3.2 Forma výcviku

Výcvik na Okresním ředitelství Policie ČR Jičín probíhá zejména formou celodenních zaměstnání. Účast na těchto zaměstnáních je povinná a každý policista je povinen se dle časové dotace skupiny služební přípravy, do níž je zařazen, zúčastňovat těchto celodenních zaměstnání. V této formě zaměstnání jsou v průběhu výcvikového dne zahrnuty veškeré složky služební přípravy. Výcvik formou celodenních zaměstnání probíhá v průběhu celého roku s výjimkou měsíců července a srpna.

Další formou výcviku jsou tzv. zdokonalovací zaměstnání. Účast na těchto zaměstnáních je dobrovolná a každý policista se jich účastní dle svého uvážení. Neobsahují veškeré složky výcviku a jsou zaměřeny vždy na jednu výcvikovou složku (kondiční, střeleckou atd.). Těchto zaměstnání se účastní policisté zejména v případě, že mají problémy se splněním provere, kdy se poté na servisních zaměstnáních zaměřují na oblast, v níž mají nedostatky. Těchto zaměstnání se ale zúčastňují i někteří policisté, kteří o danou problematiku projevují zájem, a často se servisních zaměstnání zaměřených na sebeobranu či střeleckou přípravu, zúčastňují ze svého osobního volna.

Minimálně jedno zaměstnání v měsíci je zaměřeno na výcvik pořádkové jednotky OŘ

PČR Jičín. Výcvik pořádkové jednotky je zaměřen na osvojení některých specifických donucovacích prostředků a zejména taktiky, která je značně odlišná od taktického postupu klasické policejní hlídky.

Nedílnou součástí výcviku je jeho nadstavbová část, která obsahuje zejména sportovní akce, pořádané Okresním ředitelstvím Policie ČR Jičín, Správou Východočeského kraje, případně dalšími pořadateli. Počet sportovních akcí, pořádaných okresním ředitelstvím, se ustálil na pěti. Jedná se o turnaj ve stolním tenisu, branný závod, nohejbalový a volejbalový turnaj a turnaj v sálové kopané. Policisté se dále zúčastňují akcí pořádaných Správou Východočeského kraje, např. střeleckých soutěží, volejbalových nebo fotbalových turnajů, policejních mistrovství republiky v karate či judo apod. Cílem těchto akcí je odlehčenou formou přispět ke zvýšení fyzické kondice či zdokonalení v používání střelné zbraně.

2.3.3 Stavba výcvikové jednotky

Jak je již uvedeno v kapitole 2.3.2, výcvik na Okresním ředitelství Policie ČR Jičín probíhá většinou formou celodenních zaměstnání. Na toto zaměstnání je v písemné měsíční přípravě sestavena stavba výcvikové jednotky s rozplánováním jednotlivých složek služební přípravy do daných časových úseků a konkrétní náplní výcvikové jednotky.

Dopolední část zaměstnání je ve většině případů zaměřena na výcvik v používání donucovacích prostředků, po níž následuje kondiční příprava. Část této kapitoly, týkající se výcviku donucovacích prostředků a kondiční přípravy, je volně zpracovaná dle metodických materiálů, sloužících ke služební tělesné přípravě příslušníků SNB a vojsk MV (M.Brzybohatý, 1986). Přestože tato literatura je již z roku 1986, tato výcviková forma se používá do současné doby.

Zaměstnání začíná prezentací zúčastněných policistů a jejich seznámením s náplní zaměstnání. Vlastní výcvik se zahajuje rozcvičkou, při níž dochází k rozcvičení svalstva rozběháním, poskoky na místě, případně herní formou (míčové hry, drobné úpoly). Dále následuje strečink s protažením všech svalových partií a kloubů. Poté navazuje tzv. průpravná část, která obsahuje výcvik v technice pádů, poskoky v bojovém střehu, úniky apod. Hlavní

část výcvikové jednotky obsahuje vlastní výcvik v používání donucovacích prostředků. Jsou v ní zahrnuty prvky juda, aikida, karate, boxu a dalších bojových sportů a jejich různé kombinace. Tato jednotka trvá v průměru 1,5 hodiny.

Po výcviku donucovacích prostředků následuje kondiční příprava. Ve většině případů tato navazuje ihned na výcvik donucovacích prostředků a probíhá hlavně v tělocvičně pomocí různých gymnastických či úpolových cvičení, pomocí cviků s vlastní vahou (kliky, sed - leh, hrazda) případně na posilovacích strojích. Často je využíván kruhový trénink. V případě příznivého počasí je využíváno přilehlého vojenského prostoru k přespolnímu běhu nebo jiným běžeckým cvičením. Po tomto výcviku následují techniky k uklidnění organismu, uvolnění a protažení těla.

Odpolední část zaměstnání bývá ve většině případů zaměřena na výcvik v taktické a střelecké přípravě. Taktická příprava probíhá buď ve volném terénu nácvikem krytí a přibližování k objektům, zastavování vozidel, kontroly osádky vozidla, ale může obsahovat i

39

prvky donucovacích prostředků, jako je například násilné vytažení pachatele z vozidla. Další možností taktické přípravy je nácvik činnosti v objektu, jeho kontrola, vstupy do místností spojené se zajištěním a poutáním pachatele apod.

Po výcviku taktické přípravy následuje střelecká příprava. S ohledem na zkušenosti a připravenost policistů, účastnících se zaměstnání, je nejprve zopakována teorie střelby, dále tzv. "suchý nácvik" bez ostrých nábojů, po němž následuje již praktická střelba. Zpravidla se vystřelí 50 nábojů na jednoho policistu. Zaměstnání většinou obsahuje 4 - 6 různých střeleckých cvičení. Větší počet vystřelených nábojů, případně střeleckých cvičení, by byl již pro většinu policistů nadměrnou zátěží a neznamenal by automaticky zkvalitnění výcviku.

Střelecká cvičení jsou s policisty procvičována od jednodušších po složitější, vždy je snaha o to, aby cvičení na sebe logicky navazovala. Každý střelecký výcvik začíná mířenou střelbou, která je podle mínění většiny střeleckých instruktorů ideální pro zlepšení střeleckých schopností z hlediska přesnosti zásahu. Po mířené střelbě následují například letmá střelba jednotlivými výstřely, dále dvojstřely, dvojstřely na dva terče (změna záměrného bodu) a cvičení ukončí tzv. trojstřely (dva rychlé výstřely s použitím letmé střelby s následným mířeným výstřelem).

Každé celodenní zaměstnání je ukončeno vyhodnocením, kde je s policisty probrána skladba a obsah výcvikové jednotky, jednotlivé techniky apod. Své názory na zaměstnání a na přístup policistů sdělí jak instruktoři, tak sami policisté. Tímto je instruktorům poskytnuta zpětná vazba, která by měla dále sloužit ke zkvalitnění výcviku.

3 Praktická část

3.1 Cíl praktické části

Cílem praktické části je zjištění kvality a přiměřenosti výcviku služební přípravy na Okresním ředitelství Policie ČR v Jičíně a zjištění, zda na tomto ředitelství je výcvik služební přípravy na takové úrovni, aby byl policista schopen provést reálný zákrok ve službě. Tohoto cíle se práce snaží dosáhnout pomocí analýzy týkající se využívání oprávnění policistů Okresního ředitelství Policie ČR Jičín k použití donucovacích prostředků a použití zbraně v letech 2001 až 2006. Zjišťuje, v kolika případech byla tato oprávnění využita, jaké donucovací prostředky byly použity nejčastěji, v kolika byla využita oprávněně v souladu s právními předpisy a zda byly případy, kdy došlo k použití donucovacích prostředků nebo zbraně v rozporu s právními předpisy.

Dalším nástrojem k dosažení cíle praktické části je dotazníkové šetření, jehož úkolem je zjistit názor policistů na kvalitu, rozsah a přiměřenost služební přípravy a případně pomocí výsledků tohoto šetření navrhnout opatření ke zvýšení kvality a přiměřenosti výcviku.

3.2 Popis zkoumaného vzorku

Analýza týkající se využívání oprávnění policistů, stejně tak jako dotazníkový průzkum se budou týkat policistů zařazených ve 2. skupině služební přípravy. Jedná se o policisty pořádkové služby a dopravní služby. Zkoumaný vzorek byl takto vybrán z toho důvodu, protože v těchto složkách je vysoká pravděpodobnost použití donucovacích prostředků nebo zbraně. Do zkoumaného vzorku nebyli zahrnuti policisté zařazení do 3. a 4. skupiny služební přípravy, tedy policisté pracující na skupině kriminální policie, vedoucí pracovníci a policisté zabývající se především administrativní činností, u nichž je pravděpodobnost využití oprávnění k použití donucovacích prostředků či zbraně nižší.

Počet dotázaných činí 105 policistů, přičemž 21 policistů je zařazených na dopravní službě a 84 na službě pořádkové. Mezi policisty dopravní služby jsou zahrnuti policisté skupiny dopravních nehod i skupiny dohledu nad silničním provozem. Policisté pořádkové služby jsou z pěti obvodních oddělení, a to Jičín, Nová Paka, Hořice, Kopidlno a Sobotka.

41

Ve zkoumaném vzorku jsou zahrnuti také členové pořádkové jednotky Okresního ředitelství Policie ČR Jičín, jejichž služební zákroky a využívání oprávnění k použití donucovacích prostředků či zbraně nejsou v této analýze zahrnuty, neboť tito policisté zasahují pod jednotným velením vedoucích pracovníků Správy Východočeského kraje či jiných celků a jejich zákroky nejsou na tomto ředitelství evidovány.

3.3 Průběh průzkumu

Jak je již uvedeno, praktická část využívá pro ověření stanovených předpokladů a splnění cíle bakalářské práce dvě metody průzkumu, a to:

- analýza statistických dat
- vlastní dotazníkové šetření

První metoda, sestávající z analýzy statistických údajů, byla provedena v lednu 2007 pomocí statistických údajů získaných se souhlasem ředitele Okresního ředitelství Policie ČR Jičín, plk. Mgr. Ladislava Ivančíka (viz. příloha č. 4).

Analýza probíhala ve třech etapách. V první etapě probíhal sběr informací pomocí statistik velitele pořádkové a dopravní služby a statistiky vedoucího dopravní služby, evidujících výsledky a činnost podřízených policistů. Ve druhé etapě byly vybírány veškeré informace, které byly pro potřeby průzkumu využitelné, a byl proveden jejich soupis. Třetí etapa představovala analytické zpracování získaných dat a zjištěných skutečností.

Je nutné uvést, že ne všechna využití oprávnění k použití donucovacích prostředků jsou evidována. Jsou evidovány pouze závažnější případy, kdy došlo ke zranění osoby nebo materiální újmě. Méně závažné případy, jako například donucovací prostředek dle ust. § 38 odst. 1 písm. d) z.č. 283/1991 Sb. (pouta), v těchto statistikách evidované nejsou.

Dotazníkové šetření probíhalo v měsících leden a únor roku 2007. Mezi policisty bylo distribuováno celkem 105 dotazníků, navraceno bylo celkem 90 dotazníků, což činí návratnost 85,75 %. Všechny dotazníky byly využity k vyhodnocení šetření.

3.4 Výsledky a jejich interpretace

3.4.1 Analýza statistických údajů

Pomocí analýzy statistických údajů byly zjišťovány následující informace:

- 1) počet využití oprávnění policisty týkající se použití donucovacích prostředků
- 2) konkrétní donucovací prostředky, které byly využity
- 3) počet využití donucovacího prostředku varovného výstřelu dle ust. § 38 odst. 1 písm. m) z.č. 283/1991 Sb.
- 4) počet využití oprávnění policisty týkající se požití zbraně
- 5) počet útoků na veřejného činitele, způsob útoku

Výsledky analýzy statistických údajů jsou v bakalářské práci prezentovány nejen pomocí kvantifikace dat číselnými hodnotami a jejich tabulkovým a grafickým zpracováním, ale i jejich kvalitativní analýzou.

3.4.1.1 Počet využití oprávnění k používání donucovacích prostředků

Pomocí tabulky č. 1 a grafu č.1 je vyjádřen počet využití oprávnění dle ust. § 38 odst. 1 z.č. 283/1991 Sb.

písm. a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany

b) slzotvorné prostředky

c) obušek

k) úder střelnou zbraní

l) hrozba střelnou zbraní

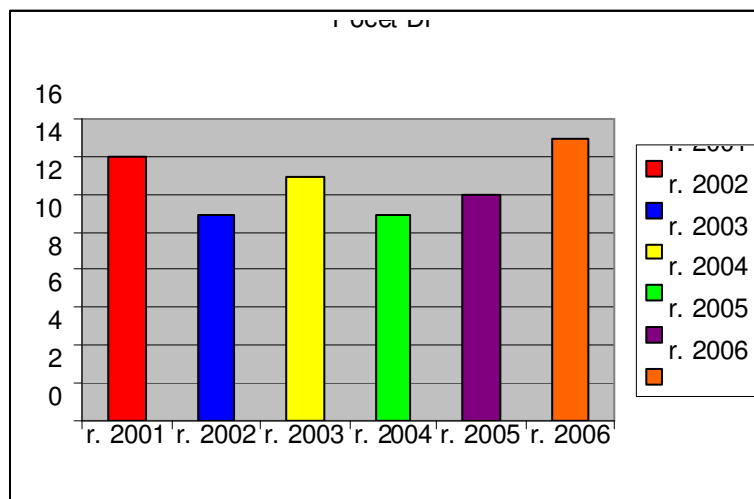
Jiné donucovací prostředky nejsou v této statistice vyjádřeny, neboť nesouvisí přímo s výukou služební přípravy na tomto ředitelství (služební pes, vytlačování koňmi, zásahová výbuška, vodní stříkač), případně nejsou evidovány ve statistikách (pouta, zastavovací pás, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla), nebo jsou vyjádřeny v další části analýzy (varovný výstřel).

43

Podle provedené analýzy je počet oprávnění policisty k využití donucovacích prostředků ve sledovaném období poměrně stabilizovaný, kdy počet těchto využití se pohybuje mezi 11 až 15. Celkový počet využití oprávnění policisty k použití donucovacích prostředků dle ust. § 38 odst. 1 písm a), b), c), k), l) z.č. 283/1991 Sb. činí 93. V tomto období tedy nelze hovořit o nárůstu počtu služebních zákroků policistů s využitím donucovacích prostředků.

Tabulka č. 1

Graf č. 1

3.4.1.2 Využité donucovací prostředky

Pomocí tabulky č. 2 a grafu č. 2 jsou vyjádřeny počty jednotlivých donucovacích prostředků dle ust. § 38 odst. 1 písm. a), b), c), k), l) zák. č. 283/1991 Sb., které byly policisty OŘ PČR Jičín ve sledovaném období využity.

Z jednotlivých donucovacích prostředků je nejvyšší počet použití hmatů a chvatů sebeobrany, a to celkem 62. Z celkového počtu 99 použitých donucovacích prostředků (včetně varovných výstřelů, zahrnutých v kapitole 3.4.3) tento počet činí 61 %.

Legenda:

- DP - Donucovací prostředky
- H CH - Hmaty a chvaty sebeobrany
- SL P - Slzotvorné prostředky
- O - Obušek
- Ú SZ - Úder střelnou zbraní
- H SZ - Hrozba střelnou zbraní

3.4.1.3 Počet oprávnění k využití varovného výstřelu

Pro svoji specifičnost je počet využití donucovacího prostředku dle ust. § 38 odst. 1 písm. m) z.č. 281/1991 Sb. (varovného výstřelu) evidován nejen ve statistikách Policie ČR, ale také pro potřeby bakalářské práce odděleně od ostatních donucovacích prostředků. Počet je vyjádřen pomocí tabulky č. 3 a grafu č. 3.

Celkový počet donucovacích prostředků dle ust. § 38 odst. 1 písm. m) z.č. 283/1991 Sb. činil ve sledovaném období 6 varovných výstřelů. Z tohoto počtu jeden varovný výstřel

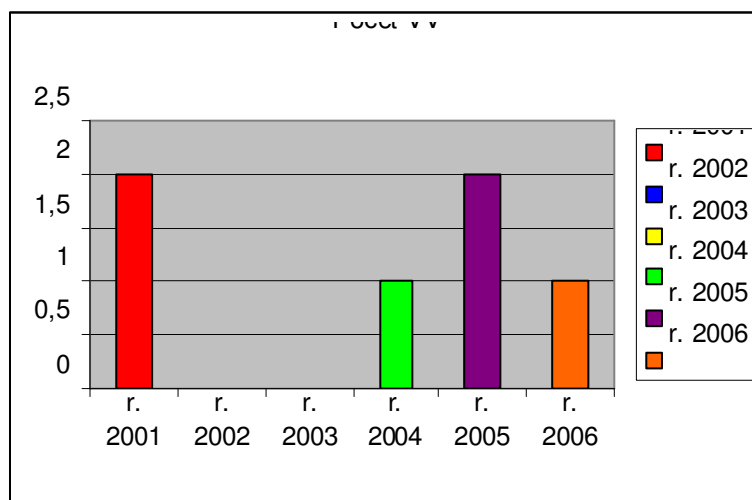
45

předcházel následnému použití střelné zbraně. V letech 2001 a 2005 byl varovný výstřel použit dvakrát, v letech 2004 a 2006 jedenkrát a v letech 2002 a 2003 nebyl použit ani jeden varovný výstřel. Ani v tomto případě tedy nelze hovořit o zvyšování počtu využití tohoto donucovacího prostředku.

Tabulka č. 3

POČET VV	2	0	0	1	2	1

Graf č. 3

3.4.1.4 Počet využití oprávnění k použití zbraně

Protože ve sledovaném období v rozpětí let 2001 až 2006 bylo policisty OŘ PČR Jičín využito oprávnění policisty k použití zbraně dle ust. § 39 odst. 1 písm. a) až i) z.č. 283/1991 Sb. pouze jedenkrát, nebyl tento údaj graficky znázorňován.

K využití tohoto oprávnění došlo v roce 2005 při zadržení nebezpečného ozbrojeného pachatele. Tomuto zadržení předcházelo použití výzvy s výstrahou o použití zbraně a použití

donucovacích prostředků varovného výstřelu dle ust. § 38 odst. 1 písm. m) cit. zák. Při zákroku došlo ke zranění pachatele prostřelením dolní končetiny.

46

Zákrok byl nadřízenými orgány vyhodnocen jako oprávněný. Tento zákrok byl proveden v souladu s právními předpisy a zcela splnil účel sledovaný zákrokem. Zákrok byl proveden v souladu s instrukcemi tak, jak jsou na zákrok při služební přípravě policisté připravováni.

Stejně tak veškerá evidovaná využití oprávnění policistů k použití donucovacích prostředků nebo zbraně byla provedena v souladu s právními předpisy a ve všech evidovaných případech byl splněn účel sledovaný zákrokem.

3.4.1.5 Počet útoků na veřejného činitele

Pomocí tabulky č. 4 a grafu č. 4 je vyjádřen počet útoků na veřejného činitele (evidovány pouze útoky na policisty OŘ PČR Jičín), které jsou evidované na OŘ PČR Jičín jako tr. čin dle ust. § 155 odst. 1 písm. a) nebo tr. čin dle ust. § 155 odst. 2 písm. a) tr. zákona.

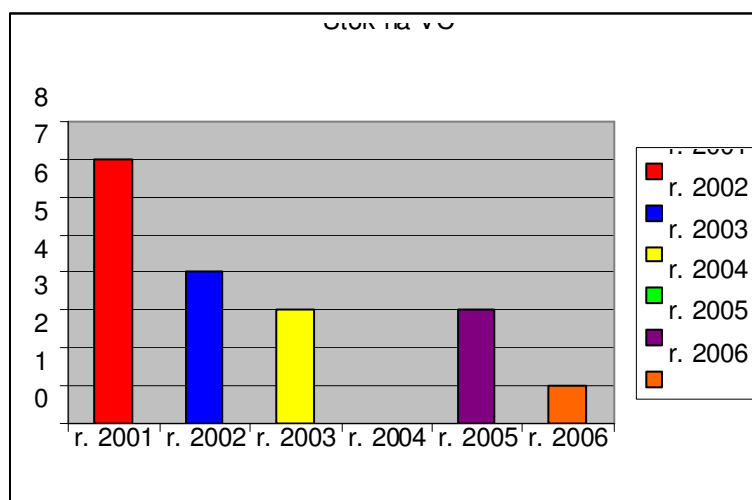
Jako tr. čin dle ust. § 155 odst. 2 písm. a) tr. zákona, tedy útoku na veřejného činitele se zbraní, byly evidovány dva útoky na veřejného činitele, kdy se jednalo o najetí na policistu motorovým vozidlem.

Počet útoků na policistu má ve sledovaném období spíše klesající tendenci. Mezi lety 2001 a 2006 došlo celkem k osmnácti útokům. K nejvyššímu počtu útoků došlo v roce 2001, a to celkem k sedmi útokům.

Tabulka č. 4

Utok na VČ	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	7	4	3	0	3	1

Graf č. 4

47

3.4.1.6 Využitelnost analýzy pro potřeby služební přípravy

Z analýzy statistických údajů pro potřeby služební přípravy vyplývá následující:

- 1) Protože nejvyšší počet v použití donucovacích prostředků je u hmatů a chvatů sebeobrany, je třeba i přes občasnou neochotu policistů v jejich výcviku pokračovat minimálně ve stejné míře.
- 2) Ve velkém počtu je ve sledovaném období zastoupen také donucovací prostředek - hrozba střelnou zbraní dle ust. § 38 odst. 1 písm. l) z.č. 283/1991 Sb. Z tohoto důvodu je nutné zaměřit se při výuce tohoto donucovacího prostředku na řádnou manipulaci se zbraní z hlediska zajištění bezpečnosti zúčastněných osob.
- 3) Z celkového počtu osmnácti útoků na policistu se ve dvou případech jednalo o najetí motorovým vozidlem. Pro potřeby služební přípravy vyplývá, že je velice důležitý výcvik policistů v zastavování vozidel vzhledem k zajištění jejich bezpečnosti.

3.4.2 Dotazníkové šetření

Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo potvrzení či vyvrácení stanovených předpokladů. Další otázky daly možnost dotazovaným, aby se touto formou vyjádřili ke kvalitě výuky služební přípravy na Okresním ředitelství Policie ČR v Jičíně, či k případné úpravě a změnám v náplni výcviku na tomto ředitelství.

Otázky, které se týkaly osobních údajů dotazovaných policistů (pohlaví, věk, délka služby, zkušenosti s použitím zbraně či donucovacích prostředků), sloužily pouze ke zjištění relevantnosti jejich názoru. Je zřejmé, že policista, který slouží u Policie ČR již delší dobu a má za sebou několik zákroků, při kterých byl nucen využít některých donucovacích prostředků či zbraně, má na tuto problematiku reálnější pohled než policista, který ve službě nepoužil zbraň či některý donucovací prostředek ani jednou. Při vyhodnocování však nebyly otázky týkající se osobních údajů s dalšími otázkami nijak kombinovány a byly vyhodnocovány pouze pomocí číselného a grafického znázornění.

48

Dotazník, pomocí něhož bylo provedeno šetření, byl nestandardizovaný. Obsahuje otázky uzavřené, a to výběrové i výčtové, filtrační, ale i otázky otevřené, neboť některé informace bylo nutné získat od respondentů jejich svobodným rozhodnutím. V dotazníku byla výběrovými otázkami zjišťována tzv. „tvrdá data“ - věk, pohlaví, délka služebního poměru a místo služebního zařazení. Pomocí filtračních otázek byli vyselektováni policisté, kteří by v následujících otázkách týkajících se použití donucovacích prostředků nebo zbraně ve službě nebyli schopni odpovědět. Na zjištění názoru policistů na kvalitu a přiměřenost výcviku a na náměty ke zvýšení kvality výcviku jsou využity uzavřené, a to výběrové i výčtové otázky, ale i otázky polootevřené.

3.4.2.1 Stanovené předpoklady

Stanovené předpoklady byly zaměřeny na přiměřenost časové dotace a jednotlivých výcvikových technik a metod při výcviku střelecké přípravy a výcviku v používání donucovacích prostředků.

P1) Při výuce střelecké přípravy časová dotace odpovídá potřebám reálného zákroku.

P2) Při výuce střelecké přípravy techniky a výcvikové metody odpovídají potřebám reálného zákroku.

P3) Při výuce v používání donucovacích prostředků časová dotace odpovídá potřebám reálného zákroku.

P4) Při výuce v používání donucovacích prostředků techniky a výcvikové metody odpovídají potřebám reálného zákroku.

Pro potvrzení či vyvrácení stanovených předpokladů jsou určeny následující otázky:

- předpoklad P 1 - otázka č. 7
- předpoklad P 2 - otázka č. 8
- předpoklad P 3 - otázka č. 16
- předpoklad P 4 - otázka č. 17

49

3.4.2.2 Vyhodnocení jednotlivých otázek

Vyhodnocení otázky č. 1

1. Jste

- a) muž
- b) žena

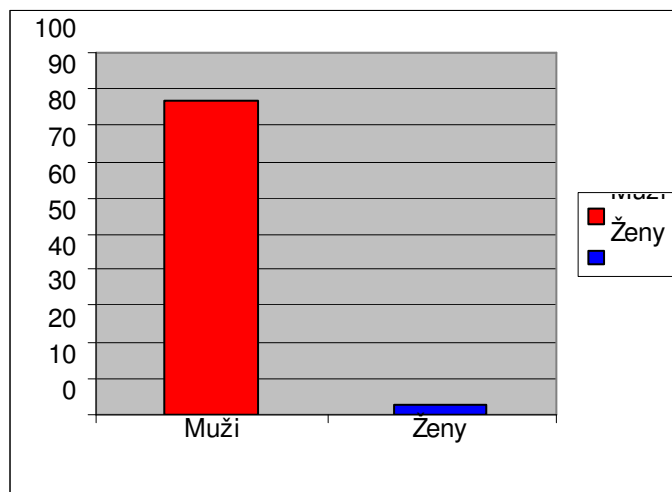
Odpovědi na tyto otázky nevypovídají zcela přesně o početním zastoupení mužů a žen ve zkoumaném vzorku, neboť podle personálních údajů je počet žen v této skupině 5. Pro další využití instruktory služební přípravy mají však určitou hodnotu, neboť ukazují názor policistek na výcvik v používání donucovacích prostředků, jenž je přizpůsoben především pro policisty.

Tabulka č. 5

muži	07
ženy	5

Graf č. 5

50

Vyhodnocení otázky č. 2

2. Kolik je Vám let?

- a) 20 - 30 let
- b) 31 - 40 let
- c) nad 41 let

Výše znázorněné výsledky vyjadřují věkové zastoupení respondentů. Nejvíce, 43 jich je ve věku 20 - 30 let, dále bylo 32 respondentů ve věku 31 - 40 let a nejméně, 15 respondentů ve věku nad 41 let.

Tabulka č. 6

vek	20 - 30 let	31 - 40 let	nad 41 let
Počet	43	32	15

Graf č. 6

Vyhodnocení otázky č. 3

3. Jak dlouho sloužíte u policie?

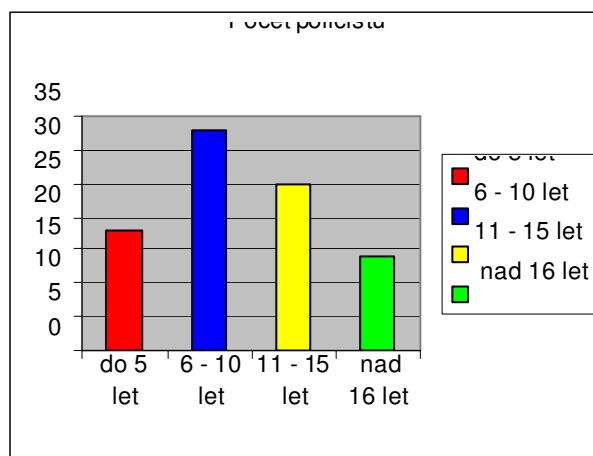
- a) do 5 let
- b) 6 - 10 let
- c) 11 - 15 let
- d) 16 a více let

Nejvyšší počet dotazovaných, celkem 33 respondentů, je ve skupině, která slouží u policie 6 - 10 let, celkem 25 slouží mezi 11 a 15 lety, 18 slouží dobu kratší než 5 let a nejmenší počet, 14 slouží déle než 16 let.

Tabulka č. 7

Počet policistů	do 5 let	6 - 10 let	11 - 15 let	nad 16 let
	18	33	25	14

Graf č. 7

Vyhodnocení otázky č. 4

4. Byl(a) jste nucen během zákroku použít střelnou zbraň?

a) ano - kolikrát

b) ne

(pokud jste na tuto otázku odpověděli „ne“, pokračujte ve vyplňování dotazníku otázkou č. 7)

Z odpovědí na tuto otázku vyplývá, že během své služby použilo střelnou zbraň celkem 5 policistů, přičemž dva policisté zbraň použili během služby dvakrát. Celkový počet použití střelné zbraně činí 7. Zbytek, tedy 85 policistů, zbraň ve službě nepoužilo. Celkem 4 kladné odpovědi nebyly započítány do celkového počtu použití střelné zbraně (vysvětlení viz. vyhodnocení otázky č. 5).

Tabulka č. 8

	Počet policistů	Počet použití	Nepoužití	Celkem
Počet policistů	3	2	85	90
Počet použití	3	4	0	7

Graf č. 8

Vyhodnocení otázky č. 5

5. Jakým způsobem jste zbraň použil(a)?

a) střelba proti osobě

b) střelba proti vozidlu

c) střelba proti zvířeti

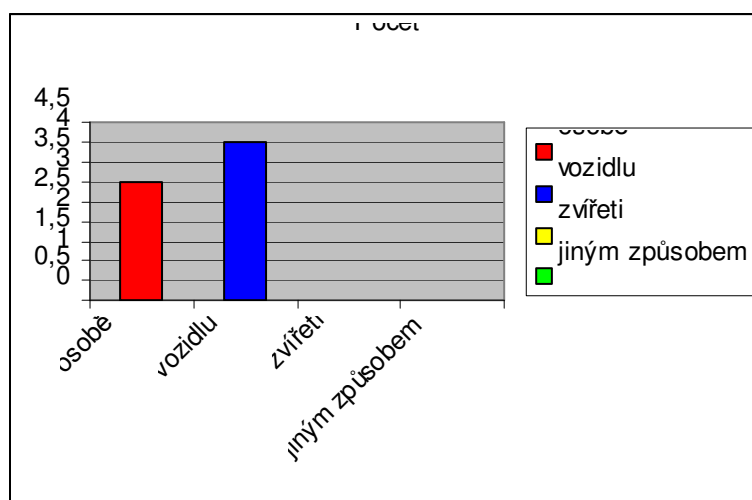
d) jiným způsobem (uved'te)

Z celkového počtu použití střelné zbraně byla 3x zbraň použita proti osobě, 4x byla použita proti vozidlu. Celkem 4 policisté zaškrtnuli odpověď d) s tím, že zbraň použili k varovnému výstřelu. Tyto odpovědi nebyly do celkového počtu použití střelné zbraně (otázka č. 4) ani do způsobu jejího využití (otázka č. 5) započítány, neboť se nejedná o využití střelné zbraně ve smyslu ust. § 39 z.č. 283/1991 Sb., ale o použití donucovacího prostředku dle ust. § 38 odst. 1 písm. m) cit. zákona.

Tabulka č. 9

Střelba proti	osobě	vozidlu	zvířeti	jiným způsobem
Počet	3	4	0	0

Graf č. 9

54

Vyhodnocení otázky č. 6

6. Máte pocit, že výcvik v použití střelné zbraně Vás připravil na provedení tohoto zákroku?

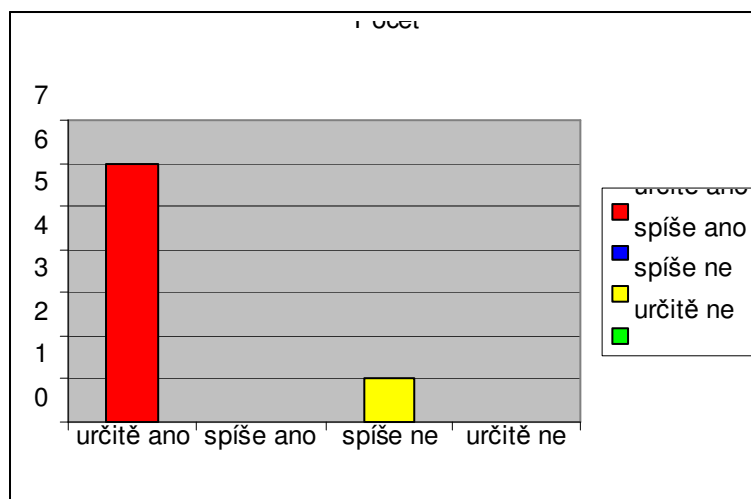
- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

Jak vyplývá z vyhodnocení odpovědí na otázku č. 4, na tuto otázku odpovědělo celkem 5 policistů s tím, že odpovídali celkem na 7 případech použití střelné zbraně. Z tohoto počtu policisté uvedli, že v 6 případech je na použití střelné zbraně výcvik určitě připravil, přičemž oba policisté, kteří zbraň použili 2x, odpověděli určitě ano v obou případech. Jeden policista, který byl nucen použít střelnou zbraň jednou, odpověděl, že jej výcvik na provedení tohoto zákroku spíše nepřipravil.

Tabulka č. 10

Pripravenost	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	6	0	1	0

Graf č. 10

55

Vyhodnocení otázky č. 7

7. Myslíte si, že počet hodin věnovaných střelecké přípravě odpovídá potřebám použití střelné zbraně při reálném zákroku?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

Tato otázka byla určena pro potvrzení či vyvrácení předpokladu P1:

P1) Při výuce střelecké přípravy odpovídá časová dotace potřebám reálného zákroku.

Na tuto otázku odpovědělo 20 respondentů určitě ano, 32 spíše ano, 21 spíše ne a nakonec 17 respondentů odpovědělo, že časová dotace výuky střelecké přípravy určitě neodpovídá potřebám reálného zákroku. Z tohoto vyplývá, že kladně odpovědělo celkem 52 respondentů, záporně pak 38.

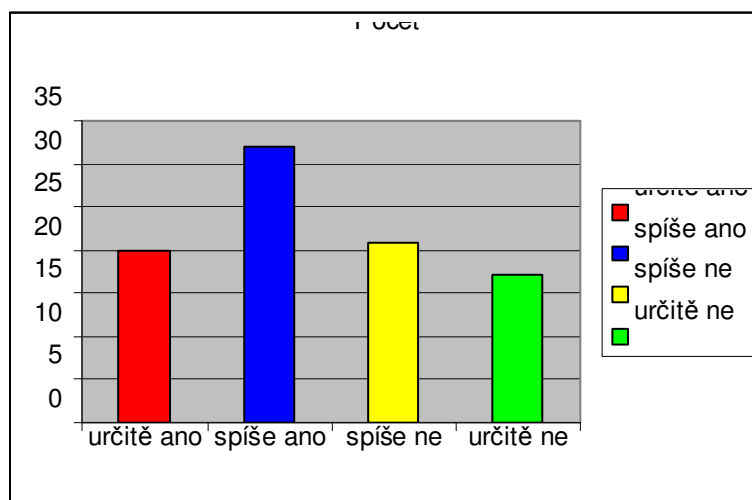
Ověřovaný předpoklad P1 byl potvrzen.

Tabulka č. 11

Předpoklad P1	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	20	32	21	17

56

Graf č. 11

Vyhodnocení otázky č. 8

8. Odpovídají střelecké techniky a metody, použité při výcviku, potřebám reálného zákroku?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

Tato otázka byla určena pro potvrzení či vyvrácení předpokladu P2

P2) Při výuce střelecké přípravy odpovídají techniky a výcvikové metody potřebám reálného zákroku.

Na tuto otázku odpovědělo nejvíce, celkem 53 respondentů, že techniky a výcvikové metody spíše odpovídají potřebám reálného zákroku. 21 odpovědělo určitě ano, 13 spíše ne na zdaleka nejnižší počet, celkem 3 odpověděli určitě ne. Kladně se tedy vyjádřilo 74 respondentů, pouze 16 dotázaných odpovědělo záporně.

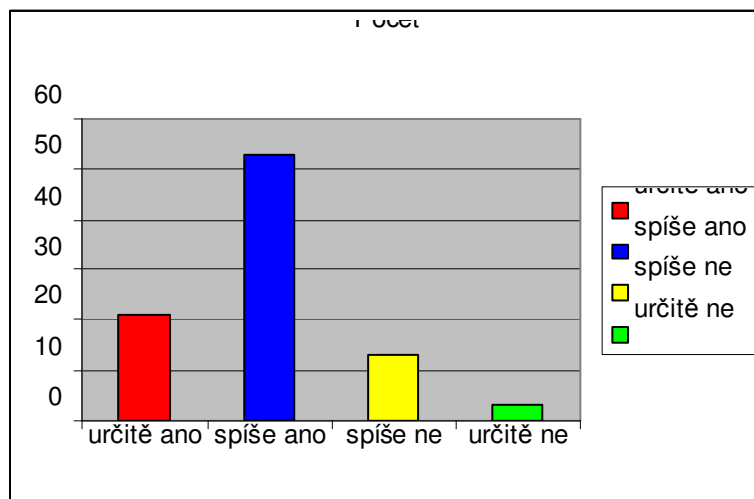
57

Ověřovaný předpoklad P2 byl potvrzen.

Tabulka č. 12

Předpoklad P2	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	21	53	13	3

Graf č. 12

Vyhodnocení otázky č. 9

9. Odpovídá počet vystřelených nábojů potřebám výcviku?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

Při odpovědích na tuto otázku odpovědělo nejvíce, celkem 30 respondentů, že počet vystřelených nábojů spíše neodpovídá potřebám výcviku, 29 dotazovaných odpovědělo, že počet nábojů spíše odpovídá, podle 19 dotazovaných určitě neodpovídá a pouhých 12 respondentů odpovědělo, že počet nábojů určitě odpovídá potřebám výcviku.

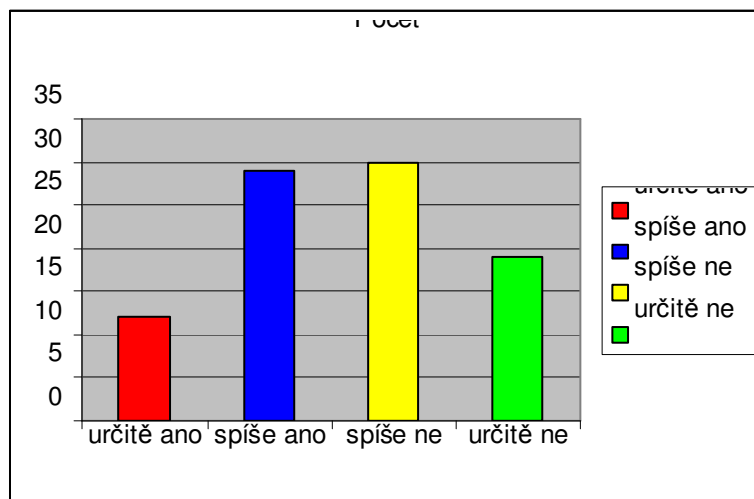
58

Tabulka č. 13

Otázka č. 9	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	12	29	30	19

Graf č. 13

Vyhodnocení otázky č. 10

10. Uved'te 3 střelecké techniky, zařazené ve výcviku, které považujete za nejefektivnější z hlediska jejich využití při reálném zákroku.

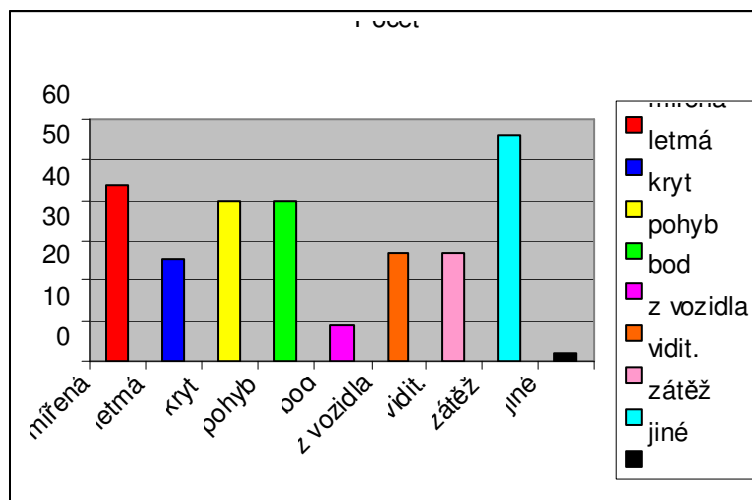
- a) mířená střelba
- b) letmá střelba
- c) střelba s využitím krytu
- d) střelba za pohybu
- e) střelba se změnou záměrného bodu
- f) střelba z vozidla
- g) střelba za snížené viditelnosti
- h) střelba po fyzické zátěži
- i) jiné

Odpovědi na tuto otázku jsou nejčastějším zdrojem informací pro instruktory služební přípravy z hlediska dalšího využití při stavbě výcviku. Jako nejefektivnější střelecká technika byla označena střelba po fyzické zátěži, a to v 56 případech. Následuje mířená střelba, která byla označena 44x, 40x byly vybrány střelba s využitím krytu a střelba za pohybu, 27x střelba z vozidla a střelba za snížené viditelnosti, 25x technika letmé střelby, 9x střelba se změnou záměrného bodu. Dva policisté uvedli jiné střelecké techniky, a to střelbu ve stresu a střelbu na pohyblivý cíl.

Tabulka č. 14

Střelba	miřena	letmá	kryt	pohyb	bod	z vozidla	vidit.	zátěž	jiné
Počet	44	25	40	40	9	27	27	50	2

Graf č. 14

Vyhodnocení otázky č. 11

11. Máte pocit, že výcvik střelecké přípravy je dostatečně provázán s taktickou přípravou?

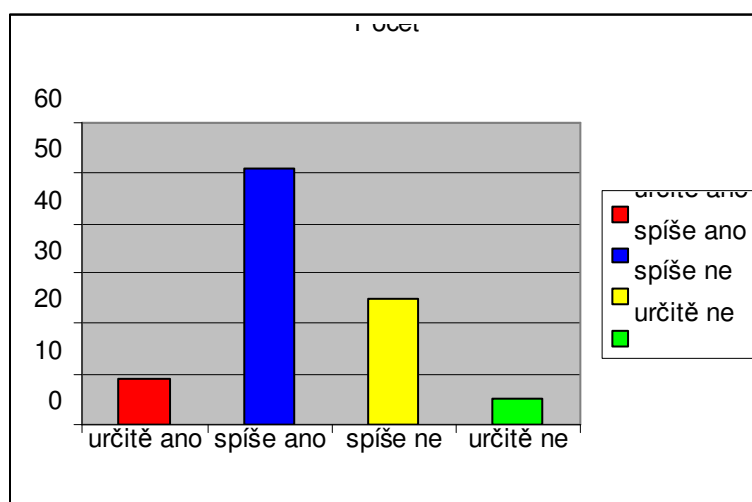
- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

Při odpovědi na tuto otázku odpověděla největší část dotazovaných spíše ano, a to 51 respondentů, přičemž 25 odpovědělo spíše ne. Na obě krajní varianty odpověděl již o poznání nižší počet dotazovaných, kdy určitě ano odpovědělo 9 a určitě ne 5 respondentů.

Tabulka č. 15

Otázka č. 11	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	9	51	25	5

Graf č. 15

Vyhodnocení otázky č. 12

12. Zařadil(a) by jste do výcviku tzv. modelové situace spojené s jejich analýzou a právním rozbořem?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

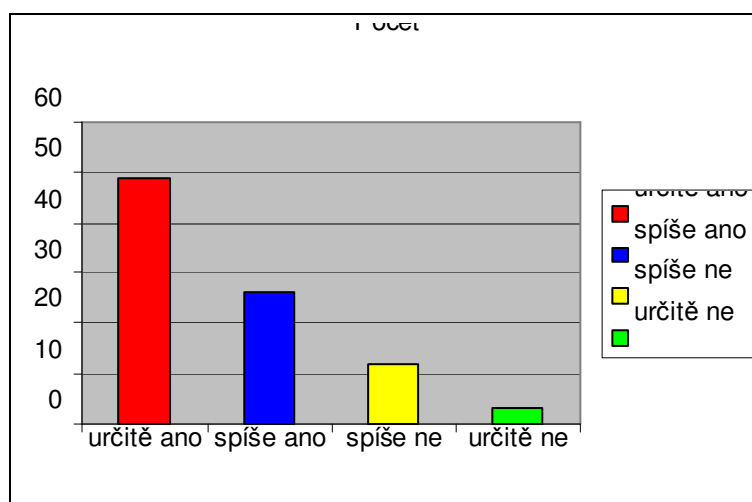
Také otázka č. 12 je důležitá pro instruktory služební přípravy z hlediska sestavování plánu služební přípravy. Z odpovědí na tuto otázku je zřejmé, že policisté by zařadili do

výcviku tzv. modelové situace, neboť celkem 75 respondentů odpovědělo kladně, z toho 49 určitě ano, 26 spíše ano. Pouhých 15 dotazovaných se vyjádřilo záporně, 12 spíše ne a pouze 3 policisté určitě ne

Tabulka č. 16

Otázka č. 12	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	49	26	12	3

Graf č. 16

62

Vyhodnocení otázky č. 13

13. Byl(a) jste nucen(a) při některém služebním zákroku použít prvky sebeobrany nebo donucovacích prostředků?

a) ano - kolikrát.....

b) ne

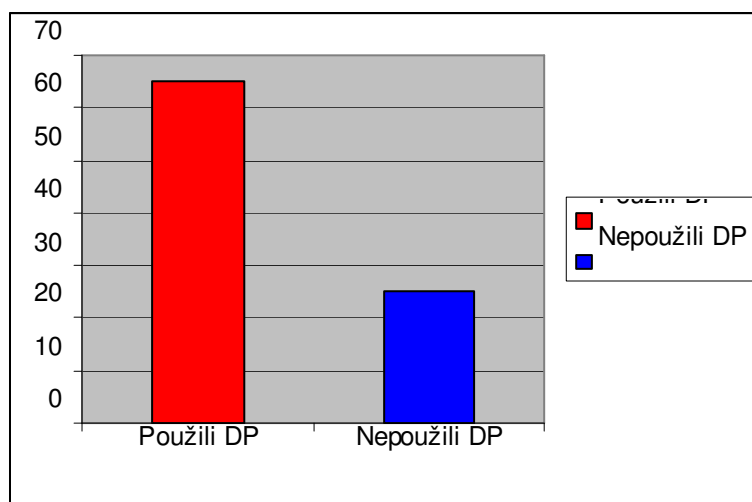
(pokud jste odpověděli „ne“, pokračujte ve vyplňování dotazníku otázkou č. 16)

Z odpovědí na tuto otázku je zřejmé, že převážná část policistů byla nucena ve službě využít oprávnění policisty k použití donucovacích prostředků, a to 65 policistů. Pouze 25 dotazovaných během služby nepoužili žádné donucovací prostředky. Počet použití donucovacích prostředků nebyl vyhodnocován, neboť někteří policisté neuvedli jejich přesný počet.

Tabulka č. 17

Použili DP	63
Nepoužili DP	25

Graf č. 17

63

Vyhodnocení otázky č. 14

14. Pokud ano, jaké donucovací prostředky (prvky sebeobrany) jste použil(a)?

- a) hmaty a chvaty sebeobrany
- b) údery sebeobrany
- c) kopy sebeobrany
- d) slzotvorné prostředky
- e) obušek
- f) úder střelnou zbraní
- g) hrozba střelnou zbraní
- h) varovný výstřel
- i) jiné - uveďte.....

Nejvyšší počet odpovědí, celkem 63, uvádělo hmaty a chvaty sebeobrany, dále 25 dotazovaných uvedlo údery sebeobrany, 21 obušek, 10 varovný výstřel, 9 hrozbu střelnou

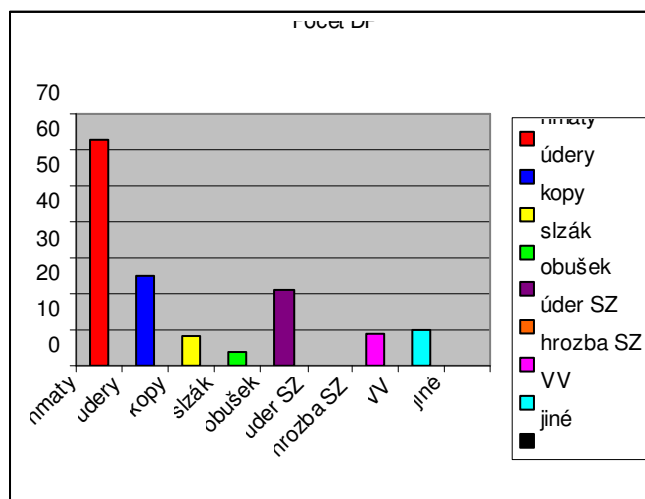
zbraní, 8 kopy sebeobrany, pouhé 4 slzotvorné prostředky a úder střelnou zbraní, případně jiné prvky sebeobrany neuvedl ani jeden policista.

Tabulka č. 18

DP	nmaty	úder	kopy	slzák	obušek	úder SZ	hrozba SZ	VV	jiné
Počet DP	63	25	8	4	21	0	9	10	0

64

Graf č. 18

Vyhodnocení otázky č. 15

15. Využil(a) jste při použití donucovacích prostředků prvky sebeobrany, nacvičené při výcviku služební přípravy?

- a) vždy
- b) většinou ano
- c) počet je vyrovnaný
- d) většinou ne
- e) nikdy

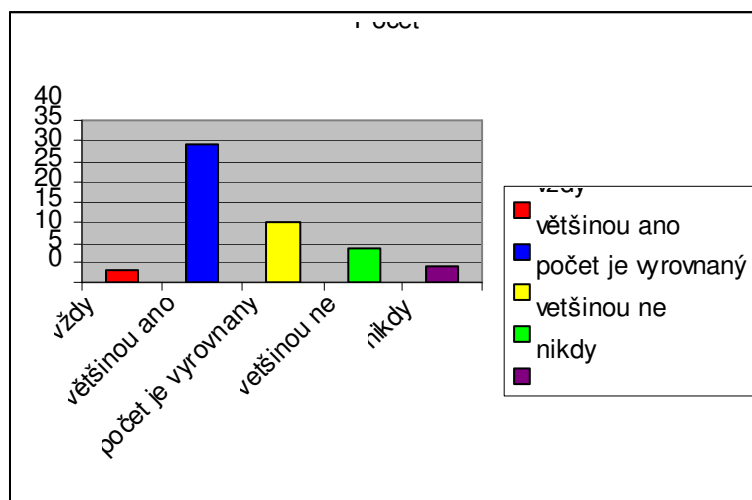
Z celkového počtu 65 policistů, kteří byli nuceni použít během služby donucovací prostředky, jich největší část, celkem 34, uvedlo, že přitom použili prvky sebeobrany nacvičené při výcviku služební přípravy. 15 policistů uvedlo, že poměr mezi tím, kdy využili prvky sebeobrany nacvičené při výcviku služební přípravy a kdy tyto prvky nevyužili, je vyrovnaný. 9 policistů odpovědělo většinou ne, 4 policisté tyto prvky nevyužili nikdy a 3 policisté vždy.

65

Tabulka č. 19

Otázka č. 19	vždy	většinou ano	počet je vyrovnaný	většinou ne	nikdy
Počet	3	34	15	9	4

Graf č. 19

Vyhodnocení otázky č. 16

16. Je podle Vás časová dotace pro výcvik donucovacích prostředků dostačující?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

Tato otázka byla určena pro potvrzení či vyvrácení předpokladu P3.

P3) Při výuce v používání donucovacích prostředků odpovídá časová dotace potřebám reálného zákroku.

66

Větší část dotazovaných, celkem 54, odpověděla kladně, z toho 22 určitě ano a 32 spíše ano. Záporně odpovědělo celkem 36 dotazovaných policistů, z toho 20 spíše ne a pouhých 16 určitě ne.

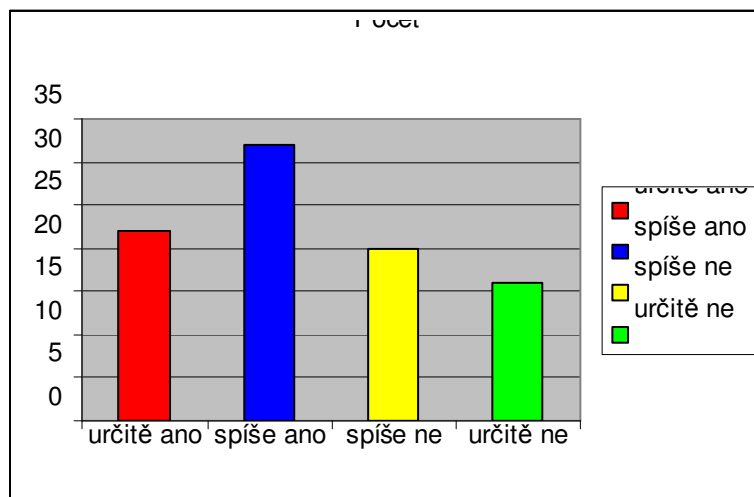
Předpoklad P3 byl potvrzen.

Tabulka č. 20

Předpoklad P3	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	22	32	20	16

Graf č. 20

Vyhodnocení otázky č. 17

17. Odpovídají sebeobranné techniky a metody, použité při výcviku, potřebám reálného zákroku?

- a) určitě ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) určitě ne

67

Tato otázka byla určena pro potvrzení či vyvrácení předpokladu P4.

P4) Při výuce v používání donucovacích prostředků odpovídají techniky a výcvikové metody potřebám reálného zákroku.

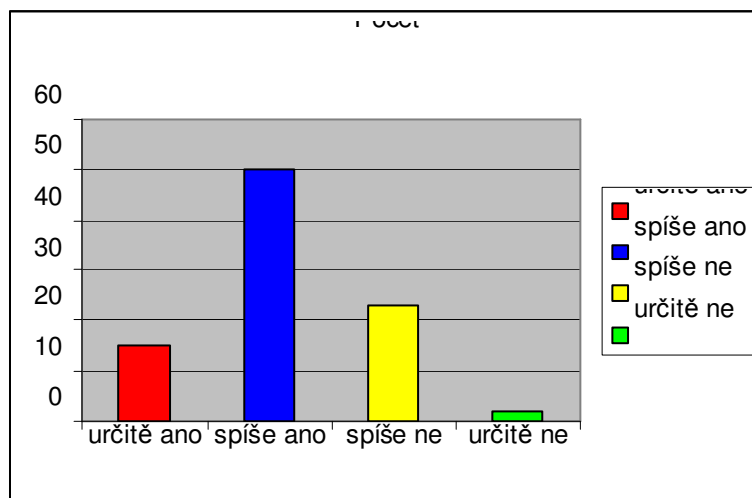
Při odpovědích na tuto otázku odpověděla větší část respondentů kladně, celkem 65, z toho 15 určitě ano a 50 spíše ano. Záporně odpověděla menší část respondentů, celkem 25, z toho 23 spíše ne a pouze 2 dotazovaní odpověděli určitě ne.

Ověřovaný předpoklad P4 byl potvrzen.

Tabulka č. 21

Předpoklad 14	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
Počet	15	50	23	2

Graf č. 21

3.4.2.3 Využitelnost výsledků dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření, zejména otázky, které se netýkaly osobních údajů respondentů či otázky, které nebyly určeny pro potvrzení či vyvrácení stanovených předpokladů, byly určeny ke zjištění názoru policistů na kvalitu, rozsah a přiměřenost služební přípravy. Dále dávaly možnost policistům vyjádřit se k úpravě obsahu výcviku služební přípravy a jednotlivých výcvikových metod a technik. Dotazníkové šetření ukázalo v tomto ohledu následující skutečnosti, které budou dále promítnuty do stavby výcviku služební přípravy.

- 1) Policisté, kteří byli nuceni použít ve službě zbraň ve většině případů (6 ze 7) uvádějí, že výcvik v použití střelné zbraně je na provedení tohoto zákroku připravil. (viz ot. č. 6). Pro instruktory služební přípravy z odpovědí na tuto otázku vyplývá, že v zásadě je výcvik v použití střelné zbraně odpovídající.
- 2) Z vyhodnocení otázek zaměřených na střeleckou přípravu vyplývá, že podle většiny

policistů odpovídá počet hodin věnovaných střelecké přípravě, ale již neodpovídá počet vystřelených nábojů. Bohužel tyto skutečnosti instruktoři služební přípravy příliš neovlivní, neboť jak časová dotace, tak počet vystřelených nábojů jsou dané Závazným pokynem policejního prezidenta č. 164/2006. Podle odpovědí na otázku č. 8 odpovídají střelecké techniky a metody použité při výcviku potřebám reálného zákroku, což jsou okolnosti, které mohou instruktoři služební přípravy ovlivnit nejvíce skladbou a metodikou výcviku.

- 3) Pro další zkvalitnění výcviku v použití střelné zbraně byla určena otázka č. 10, kde měli policisté uvádět svůj názor na efektivnost jednotlivých střeleckých technik. Nejvyšší počet odpovědí získaly technika střelby po fyzické zátěži, střelba za pohybu, střelba s využitím krytu, střelba z vozidla a za snížené viditelnosti. Tyto výsledky se využijí ve skladbě výcviku, kde budou tyto techniky využívány v častější míře, než tomu bylo doposud.
- 4) Otázky zaměřené na provázanost taktické přípravy se střeleckou přípravou ukazují, že policisté by rádi do výcviku zařadili také modelové situace spojené s jejich analýzou a právním rozbohem.

- 5) Z odpovědí na otázky, zaměřené na tu část služební přípravy, zabývající se sebeobranou a výcvikem v používání donucovacích prostředků vyplývá, že převážná většina policistů byla nucena ve službě použít některé prvky sebeobrany či donucovacích prostředků. Protože nejvyšší počet zaujímají hmaty a chvaty sebeobrany, je důležité společně s údery a kopy sebeobrany v jejich výcviku nepolevovat i přes to, že poměrně značná část policistů k tomuto zaměstnání přistupuje poměrně neochotně. Velký počet policistů (celkem 21) uvedlo, že během služby bylo nuceno využít donucovací prostředek obušek. Protože při výcviku služební přípravy do současné doby byl obušek poměrně opomíjen, je třeba se také na tento donucovací prostředek zaměřit a připravit policisty k jeho účinnému a bezpečnému ovládní. Z odpovědí dále vyplývá, že při používání donucovacích prostředků byly ve značné míře zastoupeny i donucovací prostředky využívající služební zbraň (9x hrozba střelnou zbraní, 10x varovný výstřel). Z tohoto důvodu je důležité využívat v co největší míře možnost využití střelné zbraně k uvedeným donucovacím prostředkům během výcviku modelových situací (poutání pachatele, prohledávání objektů).
- 6) Odpovědi na otázku č. 15 ukazují, jak je výcvik v používání donucovacích prostředků

důležitý. I přes to, že policisté jsou v ideálním případě cvičeni v používání donucovacích prostředků jedenkrát v měsíci, uvádí většina policistů, že během služby využili prvky sebeobrany nacvičené při výcviku služební přípravy.

3.5 Navrhovaná opatření

Praktická část práce ukázala, že výcvik služební přípravy na Okresním ředitelství Policie ČR v Jičíně je schopen připravit policisty na provedení kvalitního služebního zákroku. Je zřejmé, že ne vše je ideální a ne všechny problémy lze vyřešit na základě výsledků průzkumu této bakalářské práce. Proto navrhovaná opatření, která by napomohla zkvalitnit služební přípravu, jsou zaměřena na konkrétní skutečnosti, které lze řešit na úrovni okresního ředitelství. Jedná se o následující opatření:

- 1) Protože část policistů přistupuje k výcviku (zejména kondičnímu a v používání donucovacích prostředků) poměrně neochotně, je třeba policisty motivovat k tomu, aby k výcviku přistupovali odpovědně. Poměrně často se bohužel u policie setkáváme s negativní

70

motivací formou trestů či postihů, bylo by vhodnější pozitivně motivovat ty policisty, kteří přistupují k výcviku odpovědně, například formou peněžité odměny těm policistům, kteří dosáhnou nejlepších výsledků při prověrkách.

- 2) Je třeba, aby také vedoucí funkcionáři okresního ředitelství spatřovali služební přípravu jako důležitou součást policejní práce. Nemělo by docházet k případům, kdy policisté, kteří mají na daný den naplánován výcvik, jsou vedoucími pracovníky přiděleni na jinou práci. K podobným případům samozřejmě může docházet v případě nedostatku policistů například při aktuálně zjištěném závažném trestném činu, na němž je třeba neodkladně pracovat. Pokud však jsou z již naplánovaného výcviku odvoláváni policisté na práci, kterou lze zajistit jiným způsobem, měli by být odpovědní funkcionáři pro tyto případy již jejich nadřízenými kázeňsky řešeni.

- 3) Při skladbě výcviku je třeba zohlednit požadavky policistů, týkajících se náplně výcviku a výcvikových metod. Při střelecké přípravě se to týká zejména jednotlivých střeleckých

technik, které policisté považují jako nejpřínosnější pro praxi. Z dotazníkového šetření dále vyplývá, že převážná část policistů by dále zařadila do výcviku také modelové situace, spojené s jejich analýzou a právním rozbořem. Z tohoto důvodu budou od druhé poloviny roku 2007 připravována zaměstnání, kde budou zahrnuty modelové situace, kterých se bude účastnit velitel pořádkové a dopravní policie, jenž se bude podílet na jejich právní analýze.

- 4) Pro získání zpětné vazby instruktorům služební přípravy se zopakuje dotazníkové šetření zaměřené na zjištění názoru policistů na provedené změny, které byly uskutečněny na základě této bakalářské práce. Toto dotazníkové šetření proběhne u stejného zkoumaného vzorku, a to za dva roky, kdy již budou tyto změny trvale zohledněny při stavbě výcviku služební přípravy.

4 Závěr

Práce byla koncipována tak, aby splnila nejen všechny požadavky z hlediska požadavků kladených na obsah a zpracování bakalářské práce a její následné obhajoby, ale také aby byla pro autora přínosem ve vztahu k jeho zaměstnání.

Teoretická část byla zpracována tak, aby čtenáře uvedla do problematiky služební přípravy u Policie ČR, osvětlila základní terminologii, popsala systém a metodiku, podle níž se v této oblasti pracuje. Praktická část se poté pomocí průzkumných metod zaměřila na kvalitu výcviku služební přípravy a připravenost policistů Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně na provedení služebního zákroku.

Ke splnění cíle praktické části byly vybrány dvě průzkumné metody. První z nich, analýza statistických údajů, byla zaměřena zejména na využívání oprávnění policistů Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně k použití donucovacích prostředků a zbraně v rozmezí let 2001 až 2006. Analýza ukázala, že policisté tohoto ředitelství jsou schopni těchto

oprávnění užívat kvalitně a profesionálně tak, aby těmito zákroky splnili účel sledovaný zákrokem.

Pomocí druhé metody práce zjišťovala názor samotných policistů na úroveň výcviku služební přípravy a dala jim možnost se vyjádřit k případným změnám v náplni a metodice výcviku, které by dále vedly k jeho zkvalitnění. Dotazníkové šetření ukázalo, že policisté v převážné většině hodnotí výcvik jako kvalitní s tím, že je schopen připravit policisty na provedení kvalitního služebního zákroku. Názory policistů, které byly zaměřeny na zkvalitnění obsahu služební přípravy, jsou při stavbě výcviku zohledněny. Do výcviku střelecké přípravy jsou již zařazeny nové techniky a od druhé části roku 2007 budou zařazeny modelové situace s jejich právním rozbohem, neboť z dotazníkového šetření vyplynulo, že velká část policistů tuto formu zaměstnání považuje za velmi přínosnou. Před započtím průzkumu byly stanoveny čtyři předpoklady, které byly provedením průzkumu potvrzeny.

72

S výsledky praktické části a s navrhovanými opatřeními bylo seznámeno vedení Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně. Vedoucí funkcionáři byli s provedeným šetřením spokojeni a s navrhovanými opatřeními souhlasili.

Cíle praktické části, kterým bylo zjištění kvality a přiměřenosti výcviku služební přípravy na Okresním ředitelství Policie ČR a zjištění, zda na tomto ředitelství je výcvik služební přípravy na takové úrovni, aby byl policista schopen provést reálný zákrok ve službě, bylo dosaženo. Pro autora měla práce z pohledu jeho zaměstnání značný přínos, neboť pomocí ní je dále schopen zvýšit kvalitu služební přípravy a spolu s tím připravenost a profesionalitu policistů Okresního ředitelství v Jičíně.

5 Seznam použitých zdrojů

BRZYBOHATÝ, M. *Metodické materiály ke služební tělesné přípravě příslušníků SNB a vojsk MV*. Praha: STVS FMV, 1986. 22 s.

ČERNÝ, P. *Taktická příprava*. Praha: MV ČR, 2003. 76 s.

KLUZ, A. *Metodika nácviku donucovacích prostředků*. část I. Praha: Tiskárna MV, 1996. 135 s.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Základy střelecké přípravy pro policisty*. Praha: SPŠ MV, 1998. 109 s.

MUSIL, O. *Metodika nácviku donucovacích prostředků*. část II. Praha: Tiskárna MV, 1997. 137 s.

NÁCHODSKÝ, Z. *Učebnice sebeobrany pro každého*. Praha: Futura, 1992. 358 s. ISBN 80-85523-01-09.

NÁCHODSKÝ, Z. *Taktika policejní akce*. Praha: Armex, 1993. 233 s.

73

Rozkaz ředitele Policie České republiky okresního ředitelství Jičín č. 6 ze dne 23. ledna 2007 - Organizace a zajištění služební přípravy příslušníků Policie České republiky okresního ředitelství Jičín v roce 2007.

Rozkaz ředitele Policie České republiky správy Východočeského kraje č. 5 ze dne 18. ledna 2007 - Organizace a zajištění služební přípravy příslušníků Policie České republiky správy Východočeského kraje.

ŠVINGALOVÁ, D., PEŠATOVÁ, I. *Uvedení do výzkumu a metodika tvorby bakalářské práce*. Liberec: TUL, 2006. 78 s. ISBN 80-7372-046-9.

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, v platném znění.

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, v platném znění.

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 164 ze dne 29. prosince 2006 k zajištění služební přípravy.

ZEZULA, T. *Metodika kondiční přípravy policistů*. Praha: Tiskárna MV, 1995. 51 s.

6 Seznam příloh

Příloha č. 1: Dotazník

Příloha č. 2: Písemná příprava

Příloha č. 3: Roční plán výcviku

Příloha č. 4: Žádost řediteli Okresního ředitelství Policie ČR v Jičíně

